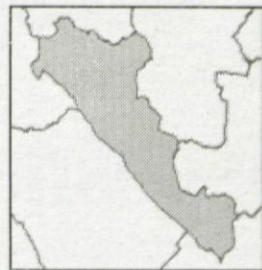

Naš kraj

INFORMATIVNO GLASILO OBČINE DOBREPOLJE

Letnik 2, št. 2, februar 1996

Ob kulturnem prazniku

"Kadar odložiš knjigo z globoko vsebino, si prevzet od notranjega ugodja, čutiš se bogatejši in svetlejši.

Na vse strani so se premaknile stene in pregraje, na vse strani se odpirajo pogledi v popreje neslutene pokrajine in daljave." (Oton Župančič)

Noben človek ne bi smel biti brezbrizen do knjige in do slovenske kulture.

Slovenska knjiga — naša usoda in zgodovina, naša prihodnost, naša misel.

Pa saj ne gre samo za knjige in vsakršne umetnostne stvaritve, gre za kulturno zavest. Za občutek, da smo kulturni narod. Gre za našo bogato kulturno dediščino in našo sedanjost.

Slovenecem je pomagala skozi zgodovino ohranjanje svoje samobitnosti, bila je vedno najzanesljivejša opora za preživetje. Bila je oblikovalka in ohranjevalka naše narodne zavesti. Tudi v časih največjega malodušja je pomenila tisto moč, brez katere bi bili šibkejši in z manj možnostmi za preživetje. Ohranja nam že ustvarjeno in nepretrgano oplemenituje z novim. Duh in kultura pomenita, če že ne smisel, pa vsaj nepogrešljivo gibalno in vrednostno življenje. Biti res človek, pomeni imeti odnos do kulture, kultura pa je tudi odnos do soljudi.

Kar nekaj dogodkov je bilo v zadnjem času tudi v našem okolju, ki so nas spodbudili k razmišljanju o kulturi in o našem odnosu do nje. Kolikšno gibalno in moč nam dejansko pomeni kultura v podeželskem okolju, izven kulturnih središč? Široko razvejana ljubiteljska dejavnost na vseh področjih je vsekakor tisti dejavnik, ki bogati naš čustveni svet in širi kulturno obzorje. A včasih se zdi, da ne seže dovolj globoko v našo zavest, da ne čutimo potrebe po tistem pravem, da smo pripravljeni kulturo zamenjati s "kulturo", "umetnost" enačiti z umetnostjo. Izhod je bogatiti odnos do kulture, poo-

striti vedenje do lepote, okolja, lepih reči, saj gre za ohranjanje pravih vrednot. Gre za ohranjanje naše dediščine. Kako bogata je ta dediščina je vsaj del naše javnosti slišal na nedavnem simpoziju NAŠI KRAJI IN LJUDJE. Naša dolžnost je ohranjanje to dediščino, jo plemeniti, biti vreden naporov naših največjih mož.

Njihova dediščina ne sme ostati v knjigah, v umetniških stvaritvah, priti mora v nas, postati del naše zavesti, ker "kultura je to, kar ostane, ko smo vse pozabili" pravi francoski mislec Edoard Herriot.

M. Steklasa

Naslednja številka bo izšla 1. marca. Prispевke pošljite do 15. februarja!

Iz vsebine::

- ◆ IZ DELA OBČINSKEGA SVETA
- ◆ IZBIRANJE OBČINSKEGA GRBA
- ◆ INTERVJU: ALOJZ ERČULJ
- ◆ NAŠ GOST: VINTARJEV IVAN
- ◆ POGOVOR O KARITASU-U Z JOŽICO ADAMIČ
- ◆ SIMPOZIJ: NAŠI KRAJI IN LJUDJE
- ◆ PRIREDITVE OB BOŽIČNO - NOVOLETNIH PRAZNIKI

Otvoritev ceste Zdenska vas - Čušperk, 17.12.1995. Trak je prerezal državni sekretar Ministrstva za promet in zveze Marjan Dvornik.

Več na str. 8

Uspešno smo prebrodili prvo leto nove občine

Čeprav še ne moremo vreči na mizo vseh kart o prvem letu delovanja nove občine (pravi podatki bodo znani v februarju, ko bomo delali zaključni račun), pa vendarle lahko rečemo, da je občina uspešno startala. Kdor hoče videti, lahko tudi vidi, da se je v občini naredilo veliko. Za prvo leto, bi rekli, celo zelo veliko.

Ne bi hotel ponavljati del, ki smo jih v tem letu naredili, ker sem o njih že pisal, bi pa izkoristil tale prvi izid našega glasila po novem letu, da malo pokramljam z vami, spoštovani občani, o naši veliki pripravljenosti za vsepovezno kritiziranje in kritiziranje. To je običajno povezano tudi s sumničanjem, podtikanjem in lažmi. Ali res nekateri mislijo, da je to kritiziranje tisto pravo gibalo napredka, ki nam bo prineslo napredek, zadovoljstvo in blagostanje? Pregovor pravi: Kakršnen si sam, tako sodiš druge. Ali smo res že vsi tako izprijeni, da ne znamo v človeku več videti dobrega? Ali res lahko vehementno tlačimo vse v en koš z znano krilatico: "Vsi so enaki, vsi so barabe". Ali pa ni to morča skrivanje svojega (ne) dela in svoje slabe vesti v plašč nedotakljivosti in vzvišene arogance. Ali res moramo popljuvati vsakega, ki se v tej naši preljubi in prelepi Dobropoljski dolini odloči, da bo nekaj naredil tudi še za druge za naš skupni blagor. Seveda lahko vsak človek dela napake, kar je normalno in logično. Delamo jih vsi, saj je že Jezus rekel: "Kdor je brez greha, naj prvi vrže kamen vanjo!" Pa ga ni nihče vrgel, ker je Jezus pač Bog in se pred njim ne bi mogel pretvarjati. Danes pa bi posamezniki radi kar metali, čeprav jim bo krivični kamen prej ali slej padel na glavo.

In na kratko, zakaj to pišem? Ob uspelem referendumu so nekateri posamezniki zagnali vik in krik, češ da je bil izid referenduma pogoljufan, da smo ga na občini potvorili itd. Same laži in spet laži. Izid je bil tesen, udeležba velika, rezultat pa točno preštet. V volilni komisiji sta poleg domačinov sodelovala dva diplomirana pravnik, uvožena od zunaj, da se tako izrazim, da sta lahko zares nepristransko in strokovno delovala. Sam pri štetju nisem sodeloval, ker za to niti nimam pravice in

komisiji v celoti zaupam. V Našem kraju se je res pojavila tiskovna napaka pri enem podatku, ki pa jo je dobromisleč človek lahko takoj odkril. Ne vem ali gre za naivnost, ali hudobnost. Ali posamezniki res mislijo, da bi si šel kdo mazati svojo vest in svoj ugled s potvarjanjem tako delikatne stvari, kot je referendumski izid? Rad bi v današnjem času poznal tega strokovnjaka.

Druga taka krilatica, ki jo nekateri hočejo zlonamerno razpihovati, pa je nekako takšna. Občina je res kar precej naredila v tem prvem letu, vendar je njeno delo zanič, vse kar so naredili, je slabe kvalitete. Tudi tukaj gre za čisto zlonamerno kritiko, največkrat iz strani ljudi, ki se na dotično delo ne razumejo prav veliko. Moti jih to, da se vendarle nekaj dela in tudi naredi. Namesto da bi se tudi sami z vso vnemo vrgli v ta voz napredka, še drugim ne dovolijo delati ali pa jim s svojim nerganjem jemljejo pogum.

Seveda ne verjamem, da je takšno prepričanje prepričanje večine Dobropoljcev in Stručancev. To počnejo posamezniki, ki to znajo tudi obesiti na veliki zvon in delati vtis. To je namreč mnogo lažje kot pa posamezno delo dokončati.

Osebo verjamem v dobronamernost naših občanov, to so dokazali tudi v domala vseh delovnih akcijah, ki smo se jih lotili v posameznih vaseh in z veliko voljo in željo po napredku sodelovali v denarju in delu.

Imamo čudovit kraj. Ne zavedamo se tega. Sedaj, ko smo postali svoja občina, prihajajo k nam ljudje, ki pri nas niso bili še nikoli in vsak je presenečen nad lepoto tega kraja. To lepoto, ta mir, kot se izražajo, bi se dalo tudi prodati, tržiti in od tega živeti. Toda zato moramo še polepšati svoj kraj, naše vasi, naše ceste, naše okolje. Ali res lahko živimo lepo

in zadovoljno, če imamo lepo hišo in lep avto, ki pa takoj za pragom naše hiše zdrkne v veliko blatno ali asfaltno kotanjo. Ali ni tudi lepa vas del našega bivalnega okolja v katerem živimo.

V preteklem letu je bilo ustanovljeno Turistično društvo Dobropolje, ki je že izpeljalo nekaj akcij, pripravljajo se na nove. Eno takšnih bo tudi tekmovanje za najbolje urejeno vas. Ali ni to izziv tudi za nas, za naše vaške odbore, za našo pripravljenost sodelovati v polepšanju vasi. Občina bo po svojih močeh stala ob strani slehernemu vaškemu odboru, ki se bo odločil polepšati in izboljšati svojo vas.

Seveda je to povezano tudi z velikimi finančnimi sredstvi, ki jih bomo zmogli samo s skupnimi napor in s pripravljenostjo vsakega izmed nas tudi za finančno, delovno in moralno podporo. Samo s sodelovanjem, in prijateljstvom, brez etiketiranja, izvijanja in izgovarjanja in z našo podporo tistim, ki so bodisi v vasi ali v občini pripravljeni prevzeti dela povezovanja in vodenja del, bomo našo lepo občino naredili še lepšo in naše živlensko okolje lepše in prijaznejše.

vaš župan
Anton Jakopič

Predsednik vaške skupnosti Videm Slavc Palčar je na seji pred novim letom presenetil župana in svetnike z novoletnim darilom. (Foto: Naš kraj)

DOBREPOLJSKI SVETNIKI KLJUB PRAZNIKOM DELAVNI

Sprejet rebalans proračuna

27.12.1995 so dobrepoljski svetniki po hitrem postopku in brez večjih zapletov sprejeli rebalans proračuna za leto 1995.

Vzrok sprejemanja rebalansa šele tik pred novim letom je v počasnem delu državnih organov, ki so šele na dan seje sporočili zadnje podatke, koliko sredstev pripada občini za leto 1995.

V obrazložitvi je župan Anton Jakopič povedal, da naj bi imela občina za leto 1995 136 mio prihodkov za zagotovljeno porabo. To pomeni, da so prihodki nekoliko višji od predvidenih. Tako povišanje je zaradi višje finančne izravnave, ki smo jo dobili od države. Malo pa je izvirnih prihodkov iz občine, še največ izvirnih prihodkov je od kamnoloma in

ekološke takse.

Šport, kultura in šolstvo se financirata po predpisanih merilih države. Kar se tiče odhodkov, so se ponekod nekoliko povečali in sicer največ pri cestnem gospodarstvu. Razveseljivo je, da se občini zaradi večjega prispevka države ne bo potrebno zadolžiti. Prvotno je bilo načrtovano 8 mio SIT posojila. Dodatna sredstva je

občina dobila predvsem za ceste iz naslova demografsko ogroženih območij in iz naslova zagotovljene porabe. Razlika med vsemi prihodki in odhodki pomeni 46.572,10 SIT presežka, ki bo porabljen za odplačila anuitet iz preteklih let. V letošnjem letu se bodo dela na cestah začela prej kot v prejšnjem letu.

Skratka, stanje po enem letu delovanja občine je boljše od pričakovanega. Proračun je boljši, kot smo pričakovali, o njem odloča občinski svet, pa tudi nadzor je zagotovljen.

M. Steklasa

BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

NAMEN	REBALANS 12/95
1. PRIHODKI	
Prihodki, ki se razporejajo med republiko in občino.....	52.756.000,00
Prihodki, ki pripadajo občini.....	1.115.000,00
Finančna izravnava.....	82.442.400,00
Prihodki za zagotovljeno porabo.....	136.931.000,00
Prihodki iz naslova davkov in drugih dajatev.....	16.440.904,00
Prihodki iz premoženja.....	2.769.000,00
Prihodki iz naslova sofinanciranja.....	20.224.773,00
Prihodki za druge naloge.....	39.434.677,00
Prenos prihodkov iz preteklega leta.....	8.623.919,18
Skupaj prihodki.....	184.989.596,18
2. ODHODKI	
Plače, prispevki in drugi osebni prejemki.....	11.337.454,90
Materialni in drugi stroški.....	28.387.301,30
Socialni transferi.....	1.261.000,00
Plačila storitev in dotacije javnim zavodom.....	28.053.870,00
Druga plačila storitev.....	6.264.849,00
Plačila obresti.....	10.000,00
Subvencije in transferi v gospodarstvu.....	5.341.000,00
Drugi odhodki.....	10.533.773,30
Tekoči odhodki.....	91.189.248,50
Investicijski odhodki na področju delovanja občine.....	18.895.100,00
Investicijski odhodki na področju delovanja družbenih dejavnosti.....	15.106.134,58
Investicijski odhodki na področju gospodarske infrastrukture.....	56.712.541,00
Investicijski odhodki na področju gospodarskega razvoja in drugih področjih.....	2.040.000,00
Investicijski odhodki.....	92.753.775,58
Rezerve.....	1.000.000,00
Skupaj odhodki.....	184.943.024,08
3. PRESEŽEK.....	46.572,10

Opravičilo in popravek

V prejšnji številki našega kraja je bil ponovno na delu tiskarski škrat, ki se je tokrat lotil številke ob rezultatih referendumu. Za napako se opravičujemo in ponovno objavljamo rezultate referendumu.

POROČILO O UGOTOVITVI KONČNEGA IZIDA GLASOVANJA NA REFERENDUMU ZA UVEDBO PRISPEVKA ZA INVESTICIJE V ŠOLSTVO, OTROŠKO VARSTVO IN MODERNIZACIJO KRAJEVNIH CEST NA OBMOČJU OBČINE DOBREPOLJE

Občinska volilna komisija Dobrepolje je na svoji seji dne 30.11.1995 na podlagi določila 39. člena Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi (Ur.l.RS, št. 15/94)

ugotovila		
skupne končne rezultate izida glasovanja na referendumu:		%
število glasovalcev po volilnem imeniku:	2.622	100,00
- do 11.00 ure	879	33,52
- do 16.00 ure	1.685	64,26
- skupno število volilcev, ki je glasovalo	1.907	72,73
število volilcev, ki so glasovali s potrdili:	0	0
skupno število volilcev, ki so glasovali:	1.907	72,73
število neveljavnih glasovnic:	36	1,89
število veljavnih glasovnic:	1.871	98,12
skupno število volilcev, ki so glasovali "ZA":	977	51,23
skupno število volilcev, ki so glasovali "PROTI":	894	46,88

Končni izid glasovanja na referendumu je pozitiven. Uvedba prispevka za investicije v šolstvo, otroško varstvo in modernizacijo krajevni cest na območju občine Dobrepolje je izglasovan.

Tajnik OVK: Marija Kramžar Predsednica OVK: Mojca Burgar

Nekaj vprašanj in pobud občinskih svetnikov

IGORJA AHAČEVČIČA je zanimalo, zakaj se nekatere površine obravnavajo za javne, kadar pa jih je potrebno plužiti, pa to niso. Vprašal je tudi, ali ima občina vsa potrebna dovoljenja za parkirišče, ki se ureja med banko in občino. Dal je še pobudo, naj JKP Grosuplje izdelata za občino Dobropolje prikaz presežkov in primanjkljajev za posamezne dejavnosti. Vprašal je, kje so se ustavile priprave za gradnjo bencinske črpalke in kaj je naredila občina na področju plačila davkov državi. Zanimala ga je tudi natančna definicija, kdo so javni delavci, ker iz statuta ni jasno razvidno.

JOŽE SAMEC je vprašal, kaj je s pripravami za sprejem PUP-ov občine Dobropolje. Tudi njega je zanimalo, ali je za gradnjo parkirišča potrebno gradbeno dovoljenje ali kaj drugega.

ZVONIMIR ZABUKOVEC je dal pobudo za sestanek župana s predstavniki vasi Cesta in povedal, da so bile pripombe na postopek pri izvedbi referendumu za uvedbo samoprispevka v posameznih vaseh.

STANE JAKIČ je izpostavil naslednja vprašanja in pobude:

Podžupan občine Dobropolje Jože Lenarčič

- koliko poslovnih prostorov je bilo knjižernih;
- posredujejo naj se podatki o amortizaciji JKP;
- potrebno je urediti vozni promet, parkirišča, pločnik ob regionalni cesti proti šoli oz. začeti s pripravami za ureditev celovite podobe centra Vidma;
- sprejeti dodatni sklep o prepovedi parkiranja v nedeljo med 6. in 12. uro pred Ja-

- ključnim domom;
- za lokalne in krajevne ceste naj se izda finančno poročilo;
- kakšen je bil prispevek naše občine za praznovanje 30-letnice JKP;
- posreduje naj se podatek o višini odškodnine, ki jo je občina prejela od kamnoloma v Predstrugah;
- pobuda za objavo vseh razpisov za dela v občinskem glasilu.

Župan Anton Jakopič in tajnik občine Anton Rus sta nato odgovorila na nekaj postavljenih vprašanj:

- za gradnjo parkirišča ni potrebno gradbeno dovoljenje, ampak samo prigrasitev del;
 - v zvezi z izdelavo PUP-ov je potrebno pridobiti še soglasja Ministrstva za kmetijstvo, Zavoda za gozdarstvo, vodne skupnosti in elektro soglasje; podatke za kmetijsko ministrstvo pripravlja odbor za kmetijstvo;
 - sklican bo skupni sestanek vaških odborov, z občino se bodo o problemih svojih vasi dogovarjali predstavniki vasi, medtem ko so svetniki predstavniki svoje celotne volilne baze;
 - glasovanje na referendumu je potekalo po pravilih, za pravilnost je odgovarjala volilna komisija, ki sta ji predsedovala dva pravnikar.
- Zahtevane finančne podatke je svetnikom predložila občinska uprava ob sprejemanju rebalansa proračuna občine na seji 27. decembra, 1995. Na tej seji je bil tudi sprejet sklep, naj se vprašanja in pobude ter odgovori nanje odslej izvajajo le v pisni obliki.

*M. Steklasa
Foto: Naš kraj*

Na zadnji seji OS tik pred novim letom je bilo vzdušje bolj sproščeno kot navadno.

Ob novem letu so si nazdravili tudi člani različnih strank.

15. seja občinskega sveta o odlokih in statutih

Poleg razprave o osnutku grba občine Dobropolje so se svetniki najdlje zadržali ob osnutku odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča. Občinska uprava je na osnovi predloga občinskega sveta na eni od prejšnjih sej pripravila osnutek odloka o plačevanju nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč.

Do zdaj so te prispevke plačevali le prebivalci Vidma in Predstrug in nekateri gospodarski subjekti. Po besedah župana so pri osnutku odloka izhajali iz tega, da bi bile obremenitve čim manjše, vendar naj bi jih plačevali vsi v občini. Po številnih pripombah je bil osnutek pri glasovanju zavržen.

Manj polemike je bilo pri ostalih točkah dnevnega reda. Svetniki so tako brez pripomb dali soglasje k statutu JVIZ-a Osnovne šole Dobropolje. Z dvotretjinsko večino pa je bila sprejeta sprememba 18. člena statuta občine Dobropolje, ki je bil do zdaj dvoumen v tistem delu, ki govori, kdo ne more biti član občinskega sveta. V spremembi statuta je to jasno opredeljeno. Člani občinskega sveta ne morejo biti župan, podžupan, člani nadzornega odbora in delavci v občinski upravi.

Sprejet je bil odlok o gospodarskih javnih službah v občini Dobropolje. Gre za to, da JKP Grosuplje na osnovi tega odloka opravlja javne službe v naši občini. Odlok natančno določa, katere javne službe so obvezne za JKP, določa pa tudi izbirne, torej tiste, katerih izvajanje zagotavlja občina z dajanjem koncesij.

M. Steklasa

Svetniki izbirali osnutek grba občine Dobropolje

Ena najbolj zanimivih točk 15. seje občinskega sveta je bila razprava o osnutku grba.

Kot je znano, ni bilo na razpis za attribute grba občine Dobropolje nobenih odzivov med občani, zato so na predlog župana naredili nekaj predlogov kar sami svetniki in jih potem dali v oceno in pripravo osnutkov HERALDIKI SLOVENIKA.

Predstavitvi osnutkov in njihovi izbiri je prisostvoval tudi predstavnik HERALDIKE SLOVENIKE g. Jurečič, ki je najprej prisotne na zanimiv način seznanil z osnovnimi načeli he-

Dekle s poljskim cvetjem in žitnim klasom ponazarja Dobropolje

raldike in temeljnimi pravili, ki veljajo v tej vedi.

Pri pripravi osnutkov so uporabili 7 predlaganih idej svetnikov z različicami. Po oceni g. Jurečiča večina idej ni slabih, čeprav se je bilo med ustreznimi atributi težko odločiti za najbolj tipičnega. Ker morata dve barvi občinske zastave praviloma izhajati iz barv grba, so se odločili najprej za barvi zastave, ki naj bi bila zelenorumeni, druga še sprejemljiva varianta pa bi bi-

la zelenobela. V skladu s tema barvama bodo izbirali tudi osnutek grba. Po dokaj široki in zanimivi razpravi so naredili ožji izbor. Že predlaganim osnutkom so na sami seji dodali še nekaj idej. Ena od njih je kozolec toplar, zanimiva ideja pa je bil tudi atribut zvona, ki naj bi predstavljal simbol pevske tradicije in dveh žitnih klasov, ki ponazarjata dve rodovitni dolini Struge in Dobropolje.

Pri dokončni izdelavi

Mladenka s srpom in žitnim klasjem simbolizira Dobropolje

Dobrine kot rezultat pridnega dela — simbol Dobropolja

Dobrine pridobljene s pomočjo stvarstva — simbol Dobropolja

Simbol prijateljstva

predloga grba bo občina še naprej sodelovala s HERALDIKO SLOVENIKA. Izbira osnutka torej še ni zaključena, zato je še vedno čas, da posredujete svoje predloge.

Predstavljamo nekaj do sedaj predlaganih osnutkov z različicami.

M. Steklasa

Intervju: ALOJZ ERČULJ

"Rezultati enoletnega dela občine so boljši od pričakovanj."

Alojz Erčulj je občinski svetnik, ki je kandidiral na listi SLS. Pravzaprav je odveč podrobno predstavljanje, saj ga domala vsi poznamo. Morda še najbolj po njegovem odličnem petju. V spominu imamo njegov nenavadno močan in doneči glas, še posebno, kadar je v vlogi solista. Pravijo, da je tisti, ki ima rad glasbo, tudi zagovornik harmonije med ljudmi, saj iz posluha za glasbo raste poslušnost za naravno lepoto, ubranost, soglasje in skladnost do ljudi.

V kolikor sem imela priložnost spoznati mojega sogovornika, si upam trditi, da zanj to prav gotovo drži. Tudi njegov poklic je v nekem smislu povezan z estetiko in harmonijo. Čeprav na prvi pogled ne gre za nič skupnega, sem vseeno prepričana, da te kvalitete in osebnostne lastnosti lahko pridejo do izraza tudi, če si v vlogi občinskega svetnika. To potrjuje njegovo delovanje v občinskem svetu, ki je konstruktivno, umirjeno, besede pretehtane in skrbno izbrane. Tak je bil tudi pri odgovorih na moja vprašanja.

Po poklicu je gradbenik. Takoj po končani fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo se je zaposlil v SGP Grosuplje, kjer je zaposlen še danes. Po dveletnem pripravništvu je bil premeščen v komercialo, kjer je kot vodja projekta delal na pridobivanju del in realizaciji pridobljenih projektov, v bodoče pa bo njegovo delovanje posvečeno organiziranju operativne izvedbe projektov.

Pravi, da pri zaposlenih v gradbeništvu prevladuje enotno mnenje, da je njihova panoga v slovenskem prostoru podcenjena, iz česar izhaja veliko težav. Toda to, kar odtehta, so lepe stvari v tem poklicu, ki prinašajo zadovoljstvo človeku. Če kje, so tu vidni rezultati, ki so doseženi v sorazmerno kratkem času. To so adaptirani, preurejeni ali na novo zgrajeni objekti, ki so trajni pomniki na dogodke.

Poleg osnovnega poklica, ki se mu posveča tudi v prostem času, ga zanima in privlači še marsikaj. Zelo rad se ukvarja z lesom, to ima v sebi že od otroštva. Kako živo mu je še v spominu, ko je kot majhen fantek rad hodil k vaškemu kolarju in pri njem občudoval orodje in izdelke. Večkrat je tudi sam prijel kak-

šno orodje in z njim poskušal kaj narediti, mojster mu tega ni nikoli branil, ampak ga je celo spodbujal.

Pa tudi kmečka dela rad opravlja. Čeprav nimajo kmetije, mu ni nobeno delo tuje. Pravi, da se po napornem delu v službi, ki je včasih obremenjeno s človeškimi slabostmi, odpočije ob delu na polju in občudovanju lepote stvarstva.

Še za eno njegovo ljubezen sem zvedela, čeprav misli, da jo večina bralcev dobro pozna, to je njegova ljubezen do živali, posebno konj.

Ni mi pa bila nepoznana njegova ljubezen do glasbe in to, da rad zapoje ob veselih dogodkih ali pa kar tako, sam, v duetu ali pa v družbi pevcev, kar se mu zdi še posebej prijetno. Toda o petju pozneje.

Najprej me je ob njegovem bogatem in polnem življenju zanimalo, kakšna so njegova življenjska načela in kaj bi priporočal našim bralcem. Pa mi je rekel, da ni nikakršen prerok ali kako drugače pristojen, da bi svetoval ljudem, vendar mi je vseeno zaupal nekaj na-

čel in življenjskih resnic, po katerih se poskuša v življenju ravnati:

- zelo pomembno je, da človek po nauku - teoriji, ki jo priznava in zagovarja, tudi dejansko živi;

- da delaš svojemu bližnjemu to, s čimer bi bil tudi sam zadovoljen, če bi on tebi enako storil;

- da živiš z zavestjo, da si tam, kjer si, zaradi tega, ker te Bog tam potrebuje, sicer te tja ne bi postavil.

Ob tej življenjski modrosti bi skoraj pozabila, da je glavna tema najinega pogovora čisto nekaj drugega, daleč od popolnosti, daleč od idealizma, o konkretnih problemih našega vsakdana in kje drugje bi začela, kot pri prvem rojstnem dnevu nove občine.

Po enem letu delovanja novih občin je verjetno že lahko odgovoriti na vprašanje, kako se je obnesel projekt lokalne samouprave. Kaj bi lahko rekli na splošno in kaj konkretno za našo občino, posebno še v zvezi s sprejetim rebalansom proračuna za leto 1995?

Projekt lokalne samouprave ocenjujem pozitivno. Vedno sem zatrjeval, da ne poznam gospodarja, pa naj bo dober ali slab, ki bi se strinjal s tem, da z njegovim premoženjem in z njim gospodari kdo drug in ne sam. Dosedanje delo občinskih organov ocenjujem pozitivno, saj so rezultati enoletnega dela že vidni in so boljši od pričakovanih. Novo nastalo stanje evidentirano z rebalansom proračuna smo na občinskem svetu potrdili in upam, da zaključni račun za leto 1995 ne bo bistveno odstopal od predvidenega stanja.

Kandidirali ste na listi SLS. Vsaka stranika ima svoj program. V kolikšni meri uspe-

vate uresničevati vaš program? Kolikšna je enotnost v stranki. Se vam zdi pomembna strankarska disciplina pri odločanju v občinskem svetu?

Nisem član stranke SLS in tudi nobene druge ne. Na listi omenjene stranke sem kandidiral za člana občinskega sveta z zavestjo, da po strokovni strani lahko pomagam pri snovanju in delu novo nastale občine Dobropolje. Glede na to, da so si programi strank, ki delujejo v naši občini v elementih, ki so zadevali dosedanje delo občine, podobni, v občinskem svetu ni opaziti večjih razhajanj med strankarskimi interesi. Ocenjujem, da je uresničevanje programa SLS na občinskem nivoju zadovoljivo. Na splošno menim, da je strankarska disciplina sicer potrebna, vendar tudi mislim, da je občinski svet premajhen politični prostor, da bi bila le-ta lahko močnejše izražena. Pomembnejše se mi zdi, da je potrebno pri odločanju v občinskem svetu upoštevati obljube dane občanom v predvolilnem obdobju, saj so te najbrž temeljile na potrebah ljudi.

In kakšno je sodelovanje z ostalimi strankami, ki so zastopane v občinskem svetu?

K temu, kar sem že povedal, bi dodal samo to, da je moja želja, da bi tudi v bodoče odločanje v občinskem svetu temeljilo na potrebah občanov in ne na interesih posameznikov ali strankarskih pripadnikov.

O nujnosti razrešitve nekaterih problemov v občini je bilo že veliko napisanega. Ni pa še bilo veliko govora o ureditvi centra Vidma, k čemur bo potrebno čim prej pristopiti. Kakšen je vaš predlog za izvedbo tega projekta?

Že v samem vprašanju je povedano, da je bilo o nekaterih problemih v občini že veliko govora, vemo pa, da je ostalih potrebnih del, o katerih še ni bilo kaj dosti napisanega ali povedanega, kar nekaj. Vsa potrebna dela je možno glede nujnosti izvedbe razdeliti v neko zaporedje, ki pa jih zaradi okoliščin, ki pogojujejo njihovo realizacijo, ni možno realizirati po prioriteten vrstnem redu. Poznano mi je, da so bile pred časom za naselje Videm že izdelane urbanistične zasnove, v katerih je bil obdelan tudi center Vidma. V kolikor te študije obstajajo, bi bilo potrebno ugotoviti njihovo uporabnost, sicer pa jih je potrebno naročiti pri ustrezni instituciji, ki bo pripravila strokovni predlog in ga ob upoštevanju predlogov in pripomb občanov izdelala v končno obliko, na osnovi katere bo možno center urediti.

Osebnostno pa menim, da je vsebinska zasnova centra Vidma zelo dobra in bi bila lahko za vzor podeželskih centrov, saj vsebuje vse "in-

stitucije", ki so pomembne in in skrbijo za človekovo tozemeljsko in onostransko življenje. V oblikovnem pogledu je nekaj motečih elementov, ki jih najbrž ni možno zamenariti. V funkcionalnem pogledu, in tudi oblikovnem, pa je potrebno urediti parkiranje osebnih avtomobilov, pri čemer naj bi spoštovali načelo, da ima vsaka institucija za svoje zaposlene in obiskovalce minimalno število parkirnih mest v neposredni bližini, za večje število ljudi pa bi bilo potrebno zgraditi parkirnišče izven

centra. Urediti je potrebno varen promet za pešce in ga ustrezno zavarovati.

ti. Avtobusno postajališče bi bilo bolje ločiti in urediti izven centra, kar velja tudi za morebitno parkiranje tovornjakov.

Če se za trenutek odmakneva od lokalne politike in pogledava stvari malo širše. Letošnje leto je volilno leto. Kaj pričakujete od volitev? Je možno ponoviti rezultat občinskih volitev?

Moja pričakovanja so obremenjena z izidi dosedanjih volitev. Želel pa bi, da bi stranke slovenske pomladi na volitvah skupno nastopile in dosegle željeni rezultat.

V kolikor mi je znano, se zanimam tudi za kulturo. Smo pred kulturnim praznikom? Kaj vam pomeni kultura? Kaj mislite o kulturni dejavnosti v naši občini? Kaj mislite o kulturni zavesti naših ljudi?

Kulturo smatram za duhovno stran našega življenja, ki človeka plemeniti. Kultura ohranja narodno identiteto. Menim, da v okrilju kulture ne more biti variant. Kulturna dejavnost v naši občini je nadpovprečna in mislim, da je kulturna zavest naših ljudi visoka.

Vse poti vodijo nazaj, na začetek, k petju...Od kdaj se ukvarjate z njim? Kje vse (pri katerih sestavah oz. zborih) ste sodelovali oz. še sodelujete? Ali lahko poveste malo več o vaši pevski karieri in sploh o pevski tradiciji v Dobropolju?

V nižjih razredih osnovne šole sem pel v mladinskem pevskem zboru, ki ga je vodila ga. Matilda Zorc in takrat tudi spoznal večglasno petje. V osmem razredu osnovne šole sem se pridružil skupini vaških fantov, s katerimi sem prepeval fantovske pesmi. Zbrali smo se v vasi pri Vintarjevih, kjer nam je stric Janez Kralj pričaral lepoto fantovskega petja, nas učil in nam dajal poguma.

S 17-imi leti sem začel prepevati v cerkvenem moškem zboru, malo pozneje pa še v mešanem, kjer pojem tudi še danes. V vmesnem obdobju sem nekaj časa prepeval tudi v mladinskem cerkvenem zboru, nekaj let v mešanem pevskem zboru ISKRA, v mešanem zboru Gradbenega podjetja Grosuplje, v študentskem obdobju pa nekaj časa pri akademskem pevskem zboru Tone Tomšič. V času služenja vojaške obveznosti pa sem pel v vojaškem zboru. Leta 1995 smo praznovali 20. obletnico delovanja Dobropoljskega okteta, kjer sem pel od njegove ustanovitve.

Od 17. leta starosti pa sem član Zagoriških fantov, kjer pojem tudi še danes.

Del mojega dosedanjega življenja je bilo petje in petje je del kulture. Menim, da petje močno vpliva na oblikovanje osebnosti, še posebno zborovsko, kjer je posameznik član celote, v kateri je njegov glas kamenček v mozaiku harmonije, ki po barvi in velikosti ne sme izstopati iz celote, da popolnost ne bi bila okrnjena.

Po naključju je v tej številki tudi pogovor z vodjem Zagoriških fantov - Vintarjevim Ivanom. Kaj bi vi kot eden od članov skupine še posebej rekli o tej enkratni pevski skupini?

Rekel bi samo to, da je sodelovanje v tej skupini prijetno. Pesmi, ki jih pojemo, pa so vsebinsko bogate in prijetnih melodij.

Če pa jih zapojejo pevci, ki se ujamejo tudi po človeški plati, je ubranost toliko večja.

Pripravila M. Steklasa

"Urediti je potrebno varen promet za pešce in ga ustrezno zavarovati. Avtobusno postajališče bi bilo bolje ločiti in urediti izven centra, kar velja tudi za morebitno parkiranje tovornjakov."

Še o otvoritvi ceste Zdenska vas - Čušperk

Čeprav se že nekaj časa vozimo po novi asfaltni cesti proti Grosuplju, je prav, da se še malo spomnimo slovesnosti ob otvoritvi. Predsednik občinskega sveta občine Dobropolje je ob tej priložnosti prisotne spomnil, da so bili ti kraji v preteklosti pri razvoju načrtno ovirani, z nastankom nove občine pa se stanje izboljšuje.

Državni sekretar za ceste, Marjan Dvornik pa je v svojem govoru na prireditvi v Jakličevem domu dejal: "V svojem mandatu sem malokomu kaj obljubil, Dobropoljcem pa sem trdno zagotovil, da bodo dobili 1,5km ceste. Te pridobitve sem še toliko bolj vesel, ker bo verjetno cestni tolar v prihodnje močno oklešččen."

Na kulturni prireditvi v Jakličevem domu so spregovorili tudi drugi ugledni gostje: Peter Vencelj, podpredsednik SKD, Benjamin Henigman, poslanec v državnem zboru, Alojz Jamnik, direktor Agencije za sanacijo bank, Anton Jakopič, župan občine Dobropolje, navzoči pa so bili tudi predstavniki izvajalca, direkcije za ceste in drugi gostje.

V kulturnem programu pa so poleg recitatorjev in dramskih skupin sodelovali tudi fantovska vokalna skupina, moški zbor Rafko Fabiani in pevski zbor OŠ Dobropolje.

M. Steklasa

Foto: Naš kraj

Direktor agencije za sanacijo bank Alojz Jamnik.

Podpredsednik SKD Peter Vencelj.

Nov odsek ceste sta blagosovila župnik Franc Škulj in kaplan Jernej Marenk.

Ob otvoritvi je nastopil Pihalni orkester Dobropolje, visoke goste pa je pozdravil predsednik OS Brane Brodnik.

Občina Dobropolje
Odbor za šport
Videm 35, 61312 Videm - Dobropolje

RAZPISUJE

Rekreativna prvenstva v naslednjih športnih panogah:

- mali nogomet
- balinanje
- namizni tenis (moški in ženske)
- odbojka (moški in ženske)

Prijava za posamezno tekmovanje mora vsebovati naslednje podatke:

1. Ime ekipe, pod katerim imenom bo ekipa v ligi nastopala
2. Točen naslov in telefon vodje ekipe, ki bo prejemal obvestila o tekmovanju
3. Za katero športno panogo se ekipa prijavlja
4. V vseh naštetih športnih panogah se predvideva ligaški sistem igranja (spomladanski, jesenski dela)

O podrobnostih tekmovanja v posameznih športnih panogah se bomo zmenili na skupnem sestanku z vsemi predstavniki prijavljenih ekip.

Prijave morajo prispeti na zgornji naslov do srede, 14. februarja 1996.

Dodatne informacije o tekmovanju lahko dobite pri Andreju Cevcu (telefon 762-587 dopoldne).

Strokovni sodelavec Odbora za šport Andrej Cevc

Strokovno posvetovanje o Dobropolju

NAŠI KRAJI IN LJUDJE

Prvi dan posvetovanja

Na dvodnevem posvetu NAŠI KRAJI IN LJUDJE, ki je bil 15. in 16. decembra 1995 v Jakličevem domu na Vidmu, so si imeli poslušalci priložnost ustvariti celovito podobo dobrepoljske občine tako v geografskem, zgodovinskem kot tudi kulturnem in etnografskem pogledu. Strokovnjaki so predstavili povzetke svojih referatov, ki jih bodo v celoti objavili v zborniku občine Dobropolje, ki bo izšel v letošnjem letu. Prof. Anka Novak in Ivan Grandovec zaslužita vse priznanje za svoja strokovna izvajanja in pridobitev širokega kroga strokovnjakov za sodelovanje pri tem projektu.

V tej številki našega časopisa predstavljamo nastopajoče prvega večera in na kratko nekaj iz vsebine njihovih izvajanj.

IVAN GRANDOVEC, glavni organizator je imel uvodno predavanje o naravnozemljepisnih značilnostih kraškega polja, kamor spada tudi Dobropolje. V svojem predavanju se je omejil na tri področja: geološko zgradbo, podnebje in vodovje. Čeprav po njegovih besedah Dobropoljci neradi slišijo, da živijo v Suhi krajini, je postavil tezo, da je celotno Dobropolje v geografskem

stini iz leta 1220, prva slovenska oblika pa je zapisana okrog leta 1500. V enciklopedijah in različnih izdajah pravopisa se pojavljajo edninske in množinske oblike, v novejšem času pa se v pisni obliki uporablja samo edninska oblika. Za nastanek množinske oblike je postavil domnevo, da je prišlo do razpomenjenja besede — v zavesti ljudi je beseda zgubila pomensko povezavo s samostalnikom polje. Vendar je ta oblika po njegovem mnenju zastarela in ni v skladu z govorico domačinov.

Dr. MARKO ALJANČIČ je predstavil kraške vodne jame v Dobropolju v luči zgodovinskih raziskav. Ko je prvič prišel v Dobropolje, ga je prevzela idilična lepota in ga spominjala na Cerkniško jezero, zato bi Dobropolje lahko imenovali "dolenjsko Cerkniško jezero", kot ga je v preteklosti imenoval eden od raziskovalcev. Dokaz za svojo razlago jezerskega fenomena je našel v Podpeški jami, deloma tudi v Kompoljski, ki naj bi bili povezani. Podzemlje v Dobropolju je

imelo to prednost, da je bilo bolj dostopno, zato ni čudno, da so te jame raziskovali priznani naravoslovci, katerih ugotovitve je dr. Aljančič podrobneje predstavil. Zanimiv je bil tudi tisti del njegovega izvajanja, ko je dokazoval, da človeška ribica biva tam,

kjer je dinarski kras in Dobropolje to je. Poleg Vira pri Stični je prav Potiskavška jama prvo znano najdbišče človeške ribice na Dolenjskem.

BLANKA BARTOL je v svojem referatu nazorno predstavila Dobropolje kot krajino v preo-

brazbi. Spremembe v krajini so lahko naravne ali pa odraz človekovih posegov vanjo. Oboje je prisotno na ozemlju dobrepoljske občine. Medtem ko na naravne ni mogoče vplivati, so človeški posegi zavestni in tudi ti počasi spreminjajo podobo krajine. Referat je izčrpno prikazal spreminjanje krajine na področju kmetijskih površin, travnikov in gozdov. Opazen je proces spreminjanja njiv v travnike in teh v gozdne površine. Svojo vlogo v spreminjanju krajine ima tudi agromelioracija. Ob vsem tem pa se nujno postavlja vprašanje, kakšno krajino si želimo in kaj je nujno treba ohranjati.

Dr. BOŽO OTOREPEC, ki je predaval o Dobropoljski in Struški dolini v srednjem veku, je poudaril, da so za srednji vek glavni vir listine in kodeksi, za Dobre-

polje pa večinoma fevdne knjige in urbariji. Veliko podatkov je v turjaških urbarjih, v kolikor niso bili uničeni med vojno. Sicer pa smo slišali o zgodovini najstarejših krajev v Dobropolju, kdaj se

smislu suho kraško polje, kar je v nadaljevanju svojega izvajanja utemeljeval. Zelo zanimiv je bil tudi prikaz geološke zgradbe tega območja.

Dr. JAKOB MÜLLER je za svoj zanimiv referat o imenih naselij in prebivalcev dobrepoljske občine skozi čas proučil vse dostopne vire, ki obsegajo nad 60 enot. Najstarejši zapisi krajevnih imen segajo vse do leta 1500. Skupaj obstaja 34 imen vasi in zaselkov in 2 pokrajinski imeni. Predstavil je imeni DOBROPOLJE in BRUHANJA VAS. Ime Dobropolje je prvič zapisano v nemškem prevodu v li-

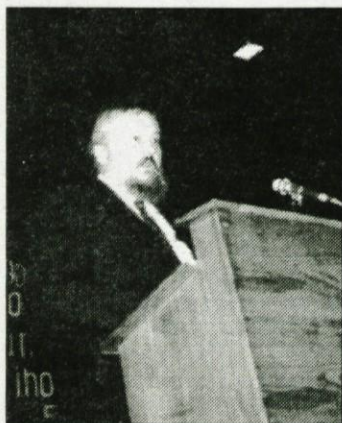
vasi prvič omenjajo in od kod izvirajo njihova imena. Ena najstarejših vasi je vas Cesta. V zvezi s posestvom vasi Cesta je v virih zaslediti spor iz 11. stoletje o tem, komu posestvo pripada. Poleg ostalih zanimivosti je značilno, da imajo številni kraji pridevek vas, kar kaže na zgodnjo kolonizacijo tega področja.

Dr. EMA UMEK je v svojem referatu predstavila prebivalstvo

Dobrepolja in Strug v času terezijanskega katastra. Slišali smo zanimiva zgodovinska dejstva in podatke iz tistega časa. Zemljiška gospoda je popisovala svoje podložnike, velikost parcel in posevkov, stanje živine itd. Območje Dobrepolj in Strug je takrat pripadalo različnim zemljiškim posestvom, največ podložnikov je spadalo pod gospodstvo Čušperk.

Dr. STANE GRANDA je predstavil revolucionarno leto 1848, ko so se Slovenci prvič odločali za Slovenijo. Za te kraje so bili takrat zelo značilni nemiri in nezadovoljstvo med kmeti. Graščaki so se bali, da bi jih kmetje na-

padli, zato so si dobili vojake, ki jih je bilo potrebno vzdrževati. V tistem času je prišlo do zelo odmevnega dogodka na sejmu v Zdenski vasi, ko so kmetje žalili državnega uradnika, ki so ga ščitili vojaki. Na sejmu, kjer je bilo zbranih kar 6000 ljudi, je prišlo do velikih nemirov.

IGOR AHAČEVČIČ bo v zborniku objavil referat o zadružništvu, ki se je začelo pred 100 leti in odigralo v svojem času zelo pozitivno vlogo. Dolga leta je bilo prav zadružništvo pomembno gibalno razvoja. Skozi njega se je kasneje zasnovala industri-

ja. Na simpoziju smo slišali odločitev Frana Jakliča, iz katerega je razvidno, v kakšnih razmerah so živeli v teh krajih pred 100 leti in zakaj je bilo potrebno začeti z zadružništvom.

MONIKA KOKALJ - KOČEVAR je govorila o Dobre-

poljski in Struški dolini med in po drugi svetovni vojni. Na osnovi virov je objektivno predstavila dogajanje med drugo sve-

točno vojno in navedla zbrane podatke o številu padlih partizanov, domobrancev, talcev, civilov in taboriščnikov. Zanimiv je bil tudi drugi del njenega izvajanja, ko je predstavila situacijo takoj po vojni, ko se je v dolini tako rekoč ustavil razvoj in je zavladala revščina. Ljudje so bili pod velikim pritiskom, oblast jim je

naložila visoko obvezno oddajo in visoke setvene plane, ki sploh niso bili izvedljivi. Od zanimivih podatkov naj navedem, da je bila po obvezni oddaji najbolj obremenjena Bruhanja vas.

Zbrala M. Steklasa

Foto: Naš kraj

KULTURNO DRUŠTVO DOBREPOLJE

prireja

Proslavo ob kulturnem prazniku

v soboto, 3. 2. 1996 ob 19. uri

Nastopajo:

moški pevski zbor,

Zagoriški fantje,

glasbena šola

in recitatorji dramskih skupin.

Gost večera: pesnik in igralec

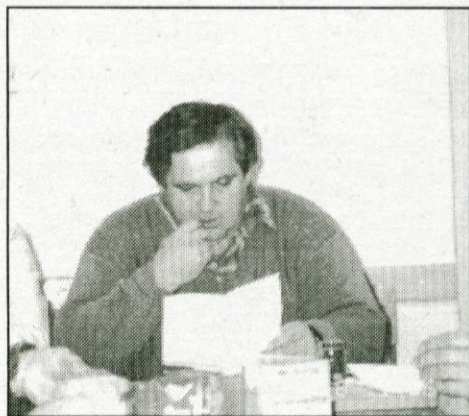
TONE KUNTNER

Vljudno vabljeni!

Nekaj podatkov iz dejavnosti sekcij KUD Dobrepolje

Večji del sestanka upravnega odbora KUD Dobrepolje, ki je bil 18.1.1996, je bil namenjen poročilom sekcij o njihovem delovanju v letu 1995 in njihovih načrtih za naprej.

Vse sekcije so bile zelo aktivne. Pihalna godba šteje 41 članov, imeli pa so kar 27 nastopov, 5 koncertov in kar 61 skupinskih vaj. Izračunali so, da so bili povprečno skupaj vsak četrti dan. S svojo dejavnostjo nameravajo nadaljevati enako intenzivno tudi

Predsednik KUD Dobrepolje Franc Zrnc (Foto: Naš kraj)

v letošnjem letu.

Tudi moški pevski zbor Rafko Fabiani je imel skupaj 27 nastopov s cerkvenimi vred. Od večjih prireditvev so nastopili v Kočevskem Rogu, ob Lipi sprave in na simpoziju v Jakličevem domu. V letošnjem letu načrtujejo samostojni koncert.

Zagoriški fantje se prav tako lahko pohvalijo z več nastopi. Med drugim so nastopili samostojno na šentviškem taboru, v domovih za ostarele, na srečanju v Sodražici, nastopili pa so tudi na zadnjih prireditvah v Jakličevem domu. Naslednji mesec pa so povabljeni na večjo prireditev v Cankarjev dom.

Po 20. obletnici, ko so imeli slavnostni nastop, je oktet malo manj nastopal, vendar nameravajo svojo dejavnost v letošnjem letu okrepiti.

Novjša, a že uveljavljena fantovska vokalna skupina šteje 9 mladih fantov, imeli so več kot 40 vaj, nastopajo pa priložnostno, v prejšnjem letu so nastopili sedemkrat. Njihov največji problem je, kako priti do oblek.

Originalna dramska skupina Limónada deluje že 2 leti. Skupina se je malo razširila in

zdaj šteje 11 članov. Pripravljajo novo igro. Trenutno je njihova dejavnost malo okrnjena, ker vodja skupine in še nekaj drugih odhaja na služenje vojaškega roka.

Tudi druga dramska skupina, ki jo vodi Da-

vid Jakopič je zelo aktivna, trenutno pripravljajo zahtevnejše delo, kriminalko Agate Christi. Premiera bo predvidoma 2. marca.

Poleg sekcij so bili v letu 1995 zelo dejavni tudi nekateri posamezniki, med katerimi je treba posebej omeniti prof. Anko Novak, ki je zelo intenzivno sodelovala s KUD, predvsem pa se je izredno angažirala pri pripravi in izvedbi simpozija NAŠI KRAJI IN LJUDJE. Nepogrešljiv skoraj na vseh kulturnih prireditvah pa je bil tudi v letu 1995 Igor Ahačevčič.

Na sestanku KUD so bili tudi predstavniki "Zagoriških mačkar", ki se bodo letos ponovno predstavile.

M. Steklasa

NAŠA ANKETA

Kaj mi pomeni kultura?

Veliko se govori in piše o kulturi in umetnosti pred vsakoletnim kulturnim praznikom. Veliko zanosnih besed je slišati ob tej priložnosti. A koliko izgovorjenega v resnici prihaja iz notranjih občutij obogatitih in oplemenitenih z umetnostjo in lepoto? In koliko je čutiti, da h kulturi ne spadajo le umetniške stvaritve in jezik s svojo arhitekturo, ampak tudi visoka in poštena moralna zavest v ravnanju in govorjenju.

O kulturi so razmišljali tudi nekateri naši bralci, ki jim beseda kultura ni prazna beseda.

Kultura človeka obogati in povečuje njegove moralne vrednote. V sedanjih potrošniški družbi se preveč predajamo "potrošniški" kulturi, ki jo je precej lažje sprejemati (največkrat doma v stanovanju, brez posebnega napora) kakor resnično oz. tradicionalno kulturo. Niti na Videm v Jakličev dom ti ni treba! Zavedam se, da tak način življenja ni pravilen, saj ljudi tudi odtujuje.

Majda

Kultura je (zame) vse tisto lepo in dobro, kar so ustvarili naši predniki, kar ustvarjamo danes in kar bomo uspeli ohraniti in posredovati našim potomcem. Kultura je vse, kar je lepo in dobro za človeško uho, oko, srce in dušo.

Marta

Kultura mi pomeni zavest, da nečemu pripadam. Kot je narod brez kulture in jezika mrtev, tako je "mrtev" tudi človek brez kulture. To nas obvezuje, da kulturo, ki so nam jo zapustili naši predniki, gojimo naprej in jo po svojih močeh oplemenitimo.

Marko

Kulturo bi na hitro lahko razdelil na dva dela. Kot sam pojem mi kultura pomeni način življenja v družbi z upoštevanjem moralnih norm v skladu z vero in tradicijo oziroma izročilom naših prednikov. Kultura kot dejavnost pa me estetsko obogati, nudi prijatelje in dobro družbo ter mi zapolnjuje prosti čas.

David

Med drugim mi pomeni tudi način obnašanja, lepo vedenje, spodobnost in harmonične odnose med ljudmi. Vsega tega je premalo med nami.

Peter

Pod besedo kultura si predstavljam predvsem izpopolnjevanje in udejstvovanje ljudi na vseh področjih našega življenja. Tako narod kot celota pridobiva vrednote in predvsem duhovno raste.

Barbara

Kultura mi pomeni veliko in je prisotna v mojem življenju od takrat, ko sem spoznala, da smo ljudje misleča in ustvarjalna bitja in ko je v meni zrasla ljubezen do lepega in dobrega. Kultura je širok pojem, nekateri jo v grobem pojmujejo kot znanost, umetnost in duhovnost...Poglablja človekovo samobitnost in obstoj narodov. Kultura po latinsko je gojenje, vzgajanje, izobraževanje, razvoj, odprtost za sprejemanje človeških vrednot, kar je pomembno tako za posameznika kot za naš narod in svet. Zato imam rada kulturo in želim, da bi bili Slovenci še bolj zavzeti in ponosni na našo kulturo.

Andreja

Kultura ni samo jezik, arhitektura, pesništvo, slikarstvo in drugo, ampak tudi moralna zavest. Kultura je pomemben del našega življenja in velika opora za preživetje. Če v prihodnosti ne bomo imeli dovolj narodne kulture, lahko hitro poniknemo v senci velikih. Slovenci kot majhen narod smo veliki ravno zaradi kulture, kar je osnova za samobitnost. Kultura je zelo velik pojem in ni samo v galerijah, operah, gledališčih. Kultura je tudi tesno povezana z umetnostjo.

Slave

M. Steklasa

Z OBISKA PRI JOŽICI ADAMIČ V KOMPOLJAH

Odprimo srce in roke

Za nekatere ljudi je življenje v teh nemirnih časih neizrekljiva bolečina. Razpon med bogatimi in tistimi na robu preživetja je vse večji. Mnogi v osebnih preizkušnjah klono, drugim pa ob pomoči človeške dobrote zopet vzniknejo žarki upanja. Človekoljubno dejavnost brez dvoma opravlja tudi Slovenska KARITAS, v kateri je vključena tudi naša župnijska KARITAS, ki ima eno samo željo: pomagati ljudem, ki so se tako ali drugače znašli v stiski.

Kadar človeka, ki mu sedanje delo že tako ali tako vzame ves čas, zadeneš na pravo mesto, prav v dušo, se pač ne more upreti, pa če bo še tako težko najti nekaj ur za novo zadolžitev. In tako se je povabilu k razgovoru o župnijski KARITAS prijazno odzvala JOŽICA ADAMIČ, članica odbora župnijske KARITAS.

Kdaj je bila župnijska KARITAS ustanovljena in s kakšnim namenom?

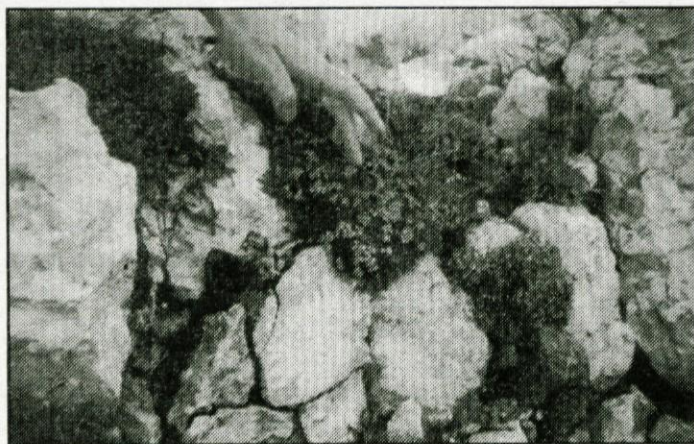
Župnijska KARITAS je bila formalno ustanovljena leta 1992. Nastala je iz članov, ki so že dalj časa delovali v skupini DIAKONIJA, kar pomeni LJUBEZEN. To je ena od trajnih služb, ki jih ima krščanstvo. Ne moremo reči, da smo kristjani, če ne živimo dejavne ljubezni, kar je glavni namen KARITASA. V času komunizma je bila kristjanom karitativna dejavnost prepovedana. Verniki so se lahko zbirali pri mašah in drugih obredih, niso pa smeli karitativno delovati.

Ali imate kako vodilo ali merila za to, komu pomagati?

Naše merilo izhaja iz krščanstva, ki pravi: skrbite, da ne bo nikogar ubogega med nami, se pravi, da tisti, ki ima več, naj ima razumevajoče srce in odprte roke za tistega, ki živi morda v stiski in pomanjkanju.

Po opazovanju in pogovoru v skupini odkrijemo posameznike ali družine, ki so potrebni pomoči. To pomoč jim ne delimo iz usmiljenja, temveč s spoštovanjem in ljubeznijo. Mogoče si kdo misli, da med nami ni nikogar, ki ki bil potreben naše pomoči. Ne gre samo za materialne stiske, še hujše so včasih duševne in socialne. Če gledamo na množico ljudi, vidimo le maso, ko pa se spustimo

med njih, da jim zremo v oči, v njihovo življenje, odkrijemo marsikaj težkega, kar kliče po pomoči.

Kaj zbirate?

Ker naša KARITAS zaenkrat v ta namen še nima skladišča, ne zbiramo raznih predmetov. Se pa včasih kdo oglasi in povpraša po določeni stvari. To smo tudi objavili v OZNANILU in ljudje so radi darovali, kar so imeli. Prav je, da darujemo stvari, ki so še uporabne in bodo komu še služile, ne pa, da oddamo stvari, ker so nam v napoto in se jih želimo znebiti.

Ali ljudje radi pomagajo ali pa so nezaupljivi, ker niso prepričani, da bo pomoč prišla na pravi naslov?

Je nekaj ljudi, ki imajo razumevanje za sočloveka in radi pomagajo, še več pa je takih, ki radi spletajo neresnične zgodbe, ki jih drugi še stopnjujejo. Te neresnice so lahko za tistega, ki je kakršnekoli pomoči deležen, zelo boleče. Vsak lahko preračuna, koliko bi morala darovati vsaka družina, da bi lahko nabavili pralne stroje, avtomobile, gradili celo hiše, kar se v kraju govori. Če neko stvar sliši

mo, še ne pomeni, da je resnična. Vsak razumen človek lahko presodi, kaj je resnica. Nevoščljivost in nezaupanje zelo hromita naša dejanja. Ljubezen pa nas plemeniti.

Kateri motivi pripeljejo človeka do tega, da daruje?

Človek, ki je bil v življenju preizkušen, ki je občutil pomanjkanje, zavrženost, ki je zašel na slaba pota in bil izobčen, odrinjen ter se tako srečal z različnimi težavami, tak človek je, če se "pobere", vedno pripravljen pomagati. Sicer pa je krščanstvo čisto realno življenje, ki ni vedno rožnato, zaznamovano je tudi s križem, ki pa se ne konča z njim, ampak se nadaljuje z življenjem, ki je v večni ljubezni.

Na kakšne načine lahko še pomagamo?

Potreb in načinov pomoči je zelo veliko, le del sebe moramo dati. Mogoče kdo rabi spremstvo ali prevoz do zdravnika, morda pomoč pri pripravi drv, kakšno uro inštrukcije, morda le pogovor. Zgodi se, da družina rabi nekaj ur varstva za otroke ali za starejšega člana v družini. Naše življenje bi bilo mnogo lažje, če bi bili med seboj toliko odprti, da bi težave videli in bi se znali sami ponuditi za pomoč ali pa da bi za pomoč sami prosili.

Kaj sodiš o dobroteljskih koncertih?

V zadnjem času je veliko dobroteljskih koncertov in njim podobnih prireditev. Vesela sem, da se tudi pevci, ansambli in razni kulturniki na svoj način vključujejo v dejavno ljubezen.

V kolikšni meri smo humana družba? Ali se želja po sodelovanju umika občutku samozadostnosti? Ali je posameznik pri nas postal nepomemben?

Humana družba smo toliko, kolikor imamo še odprto srce za sočloveka. Res je, da se samozadostnost kaže tudi med nami kristjani, ki nas je v Dobrepolju kar 96%, kar se je videlo tudi v letošnji denarni akciji, ki je bila v Ponikvah, Kompoljah in na Vidmu, tu pa so bile vključene vse okoliške vasi. Vseh darovalcev je bilo le 111.

Ta oblika karitativne dejavnosti se mi zdi najlažja, pa žal mnogi Dobrepoljci temu še niso dorasli. Kje smo? In kakšni kristjani smo? Nikoli ni prepozno.

Mnogi onemogli, telesno in duševno prizadeti pristanejo v raznih domovih in centrih za usposabljanje, češ da so moteči dejavniki "zdrave" družbe. Ne manjka jim osnovnih stvari za preživetje, gotovo pa pogrešajo tisto, kar jim lahko da dom, okolje, družina. Seveda so tudi izjeme, ker jim doma ni mogoče nuditi telesne in zdravstvene oskrbe. Nihče izmed nas si najbrž ne želi, da bi bil na njihovem mestu, nikoli pa se ne ve, kaj nas čaka. Od nas pa je odvisno, kakšna družba smo.

Katere dejavnosti organizirate v okviru župnijske KARITAS? Ali župnijska KARITAS skrbi za pomoči potrebne samo na našem območju ali se vključuje v širši slovenski KARITAS?

Leta 1994 je bila v prostorih župnišča pripravljena razstava ročnih del. Razstavljalci so bili oskrbovanci iz Zavoda PRIZMA Ponikve in starejši občani iz naše župnije. V vsakem izdelku je bilo vpletenega mnogo ur potrpežljivega dela. V okviru sodelavcev KARITAS in mladinskega verouka vsako leto organiziramo srečanje za ostarele in bolne. Ljudje so zelo veseli in zadovoljni, saj se mnogi le takrat srečajo s prijatelji in znanci. Za Miklavža starejšim občanom prinesemo na dom manjši dar kot izraz pozornosti in naklonjenosti. Prav tako vsako leto za veliko noč obdarujemo oskrbovance v domu v Ponikvah in v Grosuplju z darovi, ki jih darujejo ljudje ob blagoslovu velikonočnih jedi. V naši župniji imamo tudi nekaj ljudi, ki jim mesečno darujemo določeno vsoto denarja, ker ne dobijo nikakršne druge podpore. Župnijska KARITAS tako komaj finančno zmore

omenjene dejavnosti. Za ljubezen, ki jo je Kristus prinesel ob rojstvu v naš dom, ni meja. Tako tudi kristjanu, ki se trudi, da živi v njegovi veri, ni težko deliti dobrine z nekom, ki je njegove pomoči potreben.

Kaj ti delo pri tej humanitarni dejavnosti osebno pomeni?

Poudariti moram, da se vsi, ki delujemo v karitativni dejavnosti, srečanja zelo radi udeležujemo. Kljub težavam, s katerimi se srečujemo, skušamo obdržati dobro voljo. Na težave skušamo gledati z optimizmom in jim tudi dejansko biti kos. Jaz osebno pa ob soočenju z različnimi stiskami spoznavam, da ni večje bolečine, kot biti nerazumljen, osamljen ali kakorkoli prizadet. Naredim, kar je v moji moči, da bi ljudem pomagala. Čutim, da je največje bogastvo bogastvo srca — nasme, stisk roke, dobrotna gesta... To hočem posredovati trpečim. To je dar, ki osreči. In ko osrečiš druge, se tudi tebi sreča podvoji.

Pripravila Slavka Mustar

SPOZNAVAJMO SVOJO OBČINO

ZAGORIŠKE MAŠKARE

Po končanih vseh treh božičnih večerih (božič, novo leto, sv. trije kralji) se je v Dobrepoljsko dolino naselilo obdobje, ko so bili skoraj vsi ljudje vedno doma, ko niso obiskovali vsak dan svete maše, ko ni ljudi priganjalo delo na njivah, travnikih in gozdovih. Meseca januarja je nastopil čas, ko je bilo prijetno stopiti do sosedu, se pogreti ob topli peči in poslušati dedka, kakšno je bilo življenje v njegovih mladih letih. V zimskih mesecih je bilo veliko časa za razvoj ljudske kiparske in slikarske umetnosti pa tudi za pripravo najrazličnejših ljudskih dramatizacij — obnavljanja običajev, ki so bili vedno vezani na določen praznik. V mladih fantih je energija kar prekipevala, zato je razumljivo, da so morali biti z nečim tudi zaposleni, saj pozimi ni bilo veliko garaškega dela.

Sredi januarja, ko so minili prazniki, so se pričeli pripravljati na maskare. Veliko časa je vzela izdelava "larfe" — maske. Običajno se je v vasi našel kakšen umetnik, ki je to delo lepo opravil. V njegovi hiši je bilo zato vedno živahno, čeprav ne preveč glasno, kjer so fantje želeli prihraniti oblike mask nepravim

očem vse do pusta. Mnogi so si napravili "larfe" tudi sami. Še veliko več dela pa je bilo s kapami — kasturji. Ti so lahko treh oblik: z enim rogljem, dvema ali celo tremi. Prvotno so bile kape poslikane z različnimi ljudskimi narodopisnimi ornamentami, robovi so bili sešiti z drobno vrvico — dreto, običajno pa sta

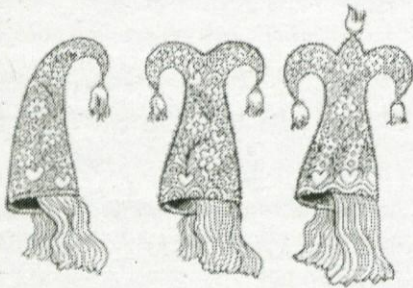
Kurent in grbec iz Zagorice

bili na kasturju tudi inicialki imena in priimka lastnika kape. Kape so imeli tudi cof na koncu vsakega roglja, kjer so bili raznobarni trakovi iz krep papirja. Namesto las so bili na kapi nalepljeni tudi trakovi iz časopisnega papirja (glej vse tri primere kasturjev, ki so iz gradiva narodopisnega inštituta).

Fantje so se sukali v tem času neobičajno veliko tudi okoli šivilj in žensk, ki so bile večje v šivanju oblačil za pustni torek. Predpustni čas je bil vedno vesel čas, to je bil čas, ko je bilo veliko porok (ohceti), tako da so imeli vaščani ob toplih pečeh vedno dovolj gradiva za ogovarjanje in napovedovanje prihodnosti mladih ljudi. Na "debeli četrtek", to je četrtek pred pustnim torkom, je bila povsod na mizi "štula", to je pustna potica, katere nadev je bila kaša in suha svinjska krača. V preteklosti je bil vedno praznik, kadar je v hiši dišalo po mesu.

Na pustni torek zgodaj zjutraj so se fantje razdelili v skupine po tri in pričeli z obhodi po vaseh. Skupino so sestavljali: mož, ki je imel na glavi kastur, "larfo", oblečen je bil v belo dolgo srajco, prepasan je bil s širokom pasom ter v belih hlačah. Hlače so bile pogosto dveh barv npr: en del je bil bel in drugi rdeč. Škornji so morali biti črni, usnjeni in dokaj visoki. Mož je imel tudi lepo kravato

in "krevso" — zakrivljeno palico, ki jo je fant izdelal že preteklo pomlad. Družbo mu je delala baba — jajčarica, to je fant, ki je bil oblečen v črno ali modro široko krilo, bluzo, jopo, na glavi pa je imel "larfo" in ruto. Jajčarici ni manjkal bel "šlingan firtah" — predpasnik. Ta dva sta sodila k tako imenovanim ta lepim maškaram. Od hiše do hiše sta hodila v spremstvu ta grde maškare, to je grbca, ki je bil oblečen v narobe obrnjen kožuh, prepasan je bil z vrvjo, na kateri so viseli kravji zvonci. Pokrit je bil s klobukom, na katerem je bilo najrazličnejše perje, na obrazu pa običajno ni imel papirnate larfe, temveč brado iz preje, velik nos z brki, običajno pa je bil tudi namazan s sajami ali kakšnim drugim barvnim pripomoč-

Oblike kasturjev - kap

kom. V roki je nosil vedno gorjačo, ki je bila strah za vaško otročad. Običajno se je podil za njimi. To tekanje si nekateri razlagajo z mislijo, da grbec podi zimo in mraz iz naše doline. Ime grba - grbec je fant v takšnem kostumu dobil zato, ker so mu na hrbtu natlačili slame ali otave, da je bil videti še bolj strašen. Takšne skupine maškar so pobirale od hiše do hiše predvsem jajca, redko kje so dobili denar, saj so bili časi, ko ni bilo dobrin v izobilju. Pri marsikateri hiši so jim postregli tudi z žganjem in flancati. Po vaseh so hodili tudi posamezniki, katere so imenovali gosposke maškare, saj so predstavljali sodobnejše like kot npr. zdravnika, urarja, dimnikarja...

V popoldanskih urah so fantje jajca prodali in z izkupičkom so odšli v gostilno, kjer so nekateri tudi omagali pod težo alkohola. Zagoriški fantje pa so se vrnili v domačo vas ter so nato oživljali še kar nekaj lepih običajev. Najbolj znana je gotovo svatba — ohcet, ki sta jo uprizorila tudi zagoriška rojaka umetnika brata France in Tone Kralj. Pri določeni hiši proti koncu vasi so se zbrali v spreved in krenili proti luži ali pa celo do začetka vasi k lipi pri kapelici. V sprevedu so bili zelo lepo oblečeni ženin in nevesta ter priči. V obvezni spreved sta sodila tudi oče in mati, ki sta nosila dojenčka narejenega iz blaga. V sprevedu je bil tudi kurent, ki so ga lahko vozili celo na saneh. To je bil fant, katerega so obdali z žakljevino in natlačili s slamo. Še mnogo

lepša pa je bila podoba kurenta v obliki siamskih dvojčkov. Dva fanta so obdali v zato priložnost sešito vrečo. Imela sta tri noge (dve nogi skupaj), samo dve roki in dve glavi. V takšno vrečo so natlačili še veliko otave in jo na vrhu zašili. Lahko si predstavljate, kakšna čudna pošast je to bila. V sprevedu so običajno sodelovali tudi orači in sejanci za dobro letino. Kadar se je tej povorki pridružil tudi babji mlin, ko je v mlin stopila stara ženska, iz njega pa je odšla mlada, ko so žagali babo in je bilo vse naokoli polno krvi. Zelo zanimiva je tudi lajna (to je neka vrsta glasbeni avtomat). Ko si spustil v notrajnost kovanec, je v notranjosti harmonikar pričel igrati. Seveda pa si ohceti maškare niso mogle predstavljati brez muzikanta, kamele in na koncu brez razbitega "piskra".

Na pepelnico, začetek postnega časa, pa ni bilo več vriskanja, fantovske razposajenosti in humorja, temveč je bilo potrebno pusta — kurenta le še pokopati. V slamo natlačenega moža so odpeljali na konec vasi, ga zagreblili v sneg ali pa so ga zažgali. Mnogi fantje so ta

dan preganjali mačka, ki jih je opominjal, da so vstopili v najresnejši čas leta, v obdobje, ko je potrebno pogledati v vse kotičke in špranje svojega srca, ter pričeti s popravilom napak, predvsem pa je potrebno ponovno misliti na prijateljstvo, spoštovanje in ljubezen, ki so tudi še danes najpomembnejši elementi v družbi.

Naj končam z nekaj pregovori:

- Pust je tako velik praznik, da ta dan še ptič ptiča uje, samo, da meso je.
- Kdor na pusta drva kolje, je vse leto dobre volje.
- Pustna nedelja pod oknom — velika noč za pečjo.
- Če se PUST na soncu greje, letina se med dobre šteje.

V teh predpustnih dnevih vam želim obilo prijetne zabave, obilo pustnih dobrot, in da vas Pust ne bo preveč trčil.

Ivan Grandovec

Običaj ob svetih treh kraljih

Starejši se še dobro spominjamo, kako so v pobožnem času hodili po hišah koledniki — sveti trije kralji, dokler ni komunistični režim to prepovedal. V sednji Avstriji je še vseskozi ohranjen ta običaj, pri nas ga vidimo samo še na Gasparijevih razglednicah.

Po vaški poti so šli trije fantje eden za drugim, ogrnjeni v bela oblačila z zlato krono na glavi. Prvi je nesel visoko na palici rumeno zvezdo repatico, drugi in tretji pa v škatlah darila, ki so predstavljala kadilo, miro in zlato. Zadnji si je namazal obraz s črnimi sajami, ker je prišel iz daljne afriške dežele. Prišli so v vsako hišo, gospodar jih je sprejel in vprašal: "Od kod prihajate?" Enoglasno so odgovorili: "Iz Jutrovega". Nato so lepo stopili pred jaslice in zapeli:

"Zvezda nas je pripeljala v revni betlehanski hlev.

Mati Dete je zibala, slišali smo rajski spev.

Luč nebeška je žarela tam pri jaslicah je Detecu,

nas pa radost je prevzela, vse smo dali Jezusu.

Radi, radi bi še dali, prosimo pri Vas za dar,

saj smo sveti trije kralji: Gašper, Miha, Boltežar."

Ali pa:

"Prišli smo, prišli smo sveti trije kralji.

Našli smo, našli smo Jezuščka v štalci,

nima zibelke, nima posteljce, samo revne jaslice."

Nato so zapeli še kakšno božično pesem, vsa družina je temu zbrano sledila, kakor v cerkvi, in nazadnje kolednike tudi obdarila.

Božič so nam vrnili, običaj treh kraljev pa bi morali nazaj sami oživeti. To nas ne bi stalo veliko, vrnili pa bi nekaj, kar je bilo s silo vzeto iz zakladnice narodnih običajev.

Tončka Grm

VINTARJEV IVAN — zlati glas dobrepoljskega petja

Janeza Kralja iz Zagorice, rojenega v avgustu 1930, pozna cela fara po njegovem žametnem, lepo zvenečem glasu. Pa ne samo cela fara, lahko bi rekli cel svet. Mogoče je kdo izmed nas, ki se bo nasmehnil tej trditvi, češ spet nekoga hvalijo.

Ko sva z Ivanom pregledovala kasete in plošče, ki jih ima doma skrbno shranjene, se je še sam začudil, da je vsega tega toliko. Dve samostojni kaseti, na katerih pojejo ljudske pesmi zagoriške pevke in pevci; v sodelovanju z drugimi slovenskimi pevci in godci pa je še pet kaset, ena velika in dve mali plošči in celo zgoščanka, kjer so posneti biseri slovenske ljudske pesmi. Vsa ta dela so romala po svetu in predstavljajo ta lepi košček naše domovine v pesmi in besedi.

Ko tako kramljava, ugotoviva, da je Ivan rojen v znamenju leva in kar malo se nasmehne in doda: "Kar verjamem horoskopu, ko mi ga hčerka prebere in zdi se mi, da kar velikokrat ugane."

Kdor pozna Ivana, bi ga lahko povezal s tem znamenjem, saj na njem odkrijemo samozavest, značaj močnega človeka, ki pa je tudi dobrodušen in rad pomaga. Po vsem tem ugotoviš, da mu priimek Kralj kar pritiče.

Že v rani mladosti je občutil vso težo tega sveta, saj mu je oče umrl, ko je bil star 10 let. Z mamo in štirimi sestrami so se težko preživljali, saj je že naslednje leto izbruhnila druga svetovna vojna. Z grenkobo se spominja tistih časov in nadaljuje: "Upali smo, da nam bo stal ob strani moj stric Tone Kralj, ki je bil tedaj tajnik Deželne zadružne zveze in je živel v Ljubljani. Sposoben in pošten človek je bil. Spomnim se ga, kako je načrtoval nadaljnje delo na kmetiji in razmišljal, kako bi mi pomagal pri šolanju v Ljubljani, saj sem bil odličnjak. Že naslednje leto pa je tudi on umrl."

Kako pa je bilo po vojni?

Takoj po vojni sem moral služiti kruh, tako

da sem hodil kosit k večjim kmetom. Na ta čas imam lepe spomine, saj sem skupaj s Padarjem, Vintarjevim Jožetom užil mnogo lepih ur.

Kaj pa redna zaposlitev?

Zaposlil sem se šele leta 1964, saj se od kmetije in priložnostnega dela ni dalo živeti. Vsa leta do upokojitve sem delal v Iskri. Še posebno se rad s hvaležnostjo spominjam Pavlina, Borovščaka iz Ponikev, ki mi je bil prvi sodelavec in prijatelj.

Ko sem prišel z Ivanom do pogovora o petju, je beseda stekla kar sama od sebe. Ivanu so se oči kar zalesketale, ko se je spomnil tistih prvih pevskih nastopov.

"Ko sem prvič javno nastopil, sem bil tako majhen, da stojč na peči nisem bil do stropa. Bilo je pri nas doma, ko so me izdelovalci 'klincev' 'nahecali', da moram tako na glas zapeti, da me bo slišal ata, ki je delal inventuro pri zadruhi na Vidmu. Ko je prišel domov, sem ga odločno vprašal: 'Si me slišal, ko sem pel Dobro jutro, Minka moja?' 'Slišal, pa ravno ta je bila,' je odgovoril ata."

Kmalu po vojni smo začeli peti v skupini.

Povabili so me starejši fantje: Matevžkov Vinko, Lovštev Lojz, Tekavec in drugi, ki so postavljali prvo zagoriško skupino. Peli smo na ohceti in posebno nam je bilo v veselje, ko so govorili: "Zagoričani bodo zapeli."

Kdaj ste prvič nastopili za širši slovenski prostor?

To je bilo leta 1952, ko je radio Slovenija v Velikih Laščah posnel oddajo "Za našo vas", ki jo je vodil pokojni igralec Jože Zupan. Bili smo zmagovalci, pri čemer je bilo merilo dolžina aplavza. Spomnim se, da je na tekmovanju nastopil tudi ansambel Štirje kovači. S tedanjim basistom se še sedaj srečujemo na srečanjih Družina poje v Andražu.

Katerega pevskega dogodka se iz tistih časov najraje spominjate?

Oddajo Četrtek večer smo vsi radi poslušali. Zbrani fantje smo se naučili za nas novo pesem "Cveti dekletu rožmarin" in jo že v nedeljo zapeli v gostilni v Strugah. Ljudje so se čudili, kako se moremo tako hitro naučiti nove pesmi. Lavrin in Erjavček sta na mizo nosila štefan za štefanom. Padar pa mi je rekel: "Stari, si ga pa pogruntal, to pa je senzacija."

Katero srečanje na pevskem področju pa se vam zdi najbolj veličastno?

Kar nekaj jih je bilo, saj smo nastopili skoraj v vsakem slovenskem mestu, pa tudi v Zagrebu, Beogradu, Budvi, Opčinah, Tinjah. Skoraj najbolj mogočen pa se mi zdi nastop na Taboru zborov v Šentvidu lani, ko je med sedem tisoč pevci nastopila samostojno naša sedemčlanska skupina.

Bili ste tudi organizator v vasi, pri gasilcih in tudi pri ohranjanju ljudskega izročila?

Moja stara mama in mama sta bili dobri pripovedovalki in pevki, zato so bili g. Niko Kuret, g. Vodušek, g. Matičetov iz SAZU stalni obiskovalci naše hiše. Njihova pobuda je bila, da smo v živo prikazali kmečko ohcet in

zagoriške mačkare. Bilo je veliko dela, ker pa so bili vaščani složni, je bilo mogoče z veseljem delati. Vse to je posneto in shranjeno, zato sem še posebno zadovoljen, da bo ostalo za poznejše rodove.

Če vas prav razumem, ne želite posebne hvale, čeprav sem mnenja, da je pohvala za vsakega še dodatna spodbuda?

Dr. Zmaga Kumer je dala lep napotek vsem, ko pravi, da daru ob rojstvu nismo prejeli v

last, ampak le v posest in smo ga zato dolžni gojiti, ga krepiti in ga posredovati drugim. Tega se tudi sam držim. Pohvala te sicer povzdigne, toda trudim se delati za dobro vseh ne glede na plačilo in hvalo.

Gospodu Ivanu se iskreno zahvaljujem za pogovor in mu želim še veliko zdravja in volve pri njegovem poslanstvu.

Pripravil Stane Škulj

Blagoslov konj na god sv. Štefana na Vidmu

Kljub oblačnemu nebu, ki je sililo k tlom in vremenski napovedi, ki za letošnje štefanovo ne bi mogla biti slabša, je bilo na Vidmu na igrišču, v neposredni bližini cerkve, živo kot le ob redkih prilikah.

Zbralo se je 14 konj s svojimi lastniki

Šestindvajsetega decembra, na god prvega mučenca, diakona sv. Štefana, je oživel starodavno krščansko izročilo blagoslavljanja konj. V Dobropolju podobnega dogodka ne pomnijo niti naši starši, čeprav imata v teh krajih konjska in furmanska tradicija globoke korenine. Pa kot da je pomagal sv. Štefan, ravno v času blagoslavljanja ni deževalo.

Na pobudo Turističnega društva Dobropolje in lastnikov konj se je zbralo 14 konj. Naj omenim, da so bili obveščeni vsi lastniki teh plemenitih živali, saj je gospod župnik označil blagoslov tudi v cerkvi.

Iz kmetije Gučman iz Male vasi so prijahali na petih živalih, na treh kobilah prav previdno, saj pričakujejo že čez nekaj mesecev naraščaj. Vergotova Urška in Romana iz Kompolj sta bili ponosni na svoji dve kobilici. Kastelčev Janez iz Ceste je prijahal na svojem konju Kondorju, za kobilico Suzi pa je imel najetega jahača Birtovega Štefana, ki ga je

bilo prav zanimivo videti. Markljev Andrej iz Hočevja, pravi kavboj in kaskader, je prijahal na konju Plutonu in po blagoslovu tudi pokazal nekaj jahalnih veščin. Posebno pozornost je pritegnilo dekle na prelepi kobilici, uvoženi iz Madžarske. Naj omenim, da lastnica

Obred blagoslovitve je opravil kaplan Jernej Marek

Polona ni iz Dobropolja, verjetno pa enkrat bo.

Prava popestritev pa je bil Erčuljev Jože iz Zdenske vasi z delovnim kobilama. Po blagoslovu je tudi on pokazal nekaj furmanskih veščin, pritegnil je dovolj pozornosti.

Pri blagoslovu se je zbralo veliko ljudi. Gospod kaplan Jernej Marek je po blagoslovu še posebej zaželel veliko zdravja in sreče pri reji konj, predvsem pa božjega blagoslova.

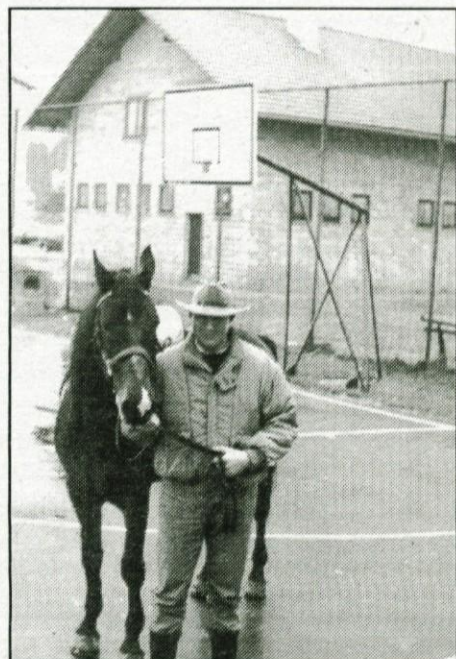
V množici zbranih ljudi si lahko opazil tudi še rejce konj, ki so dogajanje malo zadržano opazovali, vendar sem prepričan, da bodo prihodnje leto tudi oni pripeljali svoje konje.

Štefan na štefanovo s konjem

Tam so bili tudi "furmani", ki še sedaj "furaajo", kovač, pa tudi naši prijatelji rejci konj iz Lipljenj in Grosuplja. Letos je bilo lepo, prihodnje leto nas bo še več in bo še lepše. Naj blagoslov konj na god sv. Štefana postane vsakoletna krščanska tradicija in konec koncev tudi turistična zanimivost.

*Frenk Padar
Foto: Naš kraj*

Janez Kastelic iz Ceste

Božično-novoletni koncert

V soboto, 23.12.1995, je bil v dvorani Jakličevega doma že tradicionalni koncert PIHALNEGA ORKESTRA DOBREPOLJE. Poleg pihalnega orkestra, ki je pripravil popolnoma nov program, so nasto-

Kapelnik Josip Mihelčič

pili še učenci glasbene šole: Darko Matjašič (trobenta), Stanko Tomšič (pozavna), Vida Žnidaršič (klarinet), Mateja Zrnc (klarinet), Janez Zrnc (klarinet), Vilma Šuštar (flavta), Tatjana Zakrajšek (flavta), Vilma Šuštar (flavta), Tanja Tusič (flavta), Petra Zupančič (klarinet), Lenart Tomšič (klarinet) in Sandi Matjašič (klarinet).

Prijetno popestritev pa je bil nastop šolskega pevskega zbora, ki je nastopil skupaj z orkestrom. Tako uspelemu nastopu gre velika zasluga zborovodju g. Miru Rozmanu in kapelniku g. Josipu Mihelčiču. Nastop zbora pa je spremljala na električnih orglah prof. Rezka Šuštar. Med koncertom je spregovoril tudi župan g. Antqn Jakopič. V svojem govoru je počastil 5. obletnico plebiscita in poudaril uspehe po enem letu delovanja nove občine. Celotno prireditve sta povezovala ga. Pavlina Novak in g. Igor Ahačevčič.

Obisk je bil, tako kot že nekaj let, odličen, saj je bila dvorana polna do zadnjega kotička. Tako ste Dobrepoljci znova poka-

Voditeljski par Pavlina Novak in Igor Ahačevčič

zali, da radi prihajate na kulturnozabavne prireditve in da radi prisluhnete zvokom našega pihalnega orkestra.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem, ki ste kakorkoli pomagali našemu orkestru v preteklem letu.

Predsednik Pihalnega orkestra Dobrepolje

Andrej Škantelj

Foto: Naš kraj

Za popestritev je poskrbel šolski pevski zbor, ki je nastopil skupaj z orkestrom

Dobrepoljska godba redno nastopa pred polno dvorano

OBČNI ZBOR TURISTIČNEGA DRUŠTVA DOBREPOLJE

Zanimive prireditve v letu 1996

28.12.1995 je imelo Turistično društvo Dobrepolje svoj prvi občni zbor, odkar je bilo ustanovljeno. Predsednik TD Stane Škulj je podal poročilo o polletnem delu društva. Že takoj po ustanovitvi v začetku lanskega julija so organizirali ali pa bili soorganizatorji kar nekaj prireditev. Med drugim so s svojim programom popestrili tradicionalni avtomobilski rally od Turjaka do Polževega, predstavili dobrepoljske zanimivosti novinarjem, ki so se udeležili tiskovne konference

Slovenskih železnic v Dobrepolju in skupaj z vaščani vasi Podgora organizirali adventno-Miklavžev sejem. Začeli so s pripravo akcije, ki naj bi zaživela v letošnjem letu tudi v teh krajih pod geslom MOJA DEŽELA — LEPA, UREJENA IN ČISTA in začeli s pripravami za izdajo turističnih razglednic.

In kaj imajo v programu za leto 1996? Kar nekaj zanimivih prireditev. Prva taka prireditev naj bi bila ob letošnjem pustu, seveda le v primeru, če bo kaj odziva na razpis za izvedbo "dobrepoljskih

mačkar".

V mesecu juniju bo TD pristopilo k organizaciji povsem nove, a zanimive prireditve. V treh zaporednih večerih se bodo v dobrepoljskih vaseh zvrstile prireditve z nastopi domačih in gostujočih pevskih ter instrumentalnih skupin, ki gojijo pravo narodno glasbo in petje, predstavljeni pa bodo tudi stari ljudski običaji in kmečke igre.

Poleg adventno-Miklavževega sejma, ki je že prvič lepo uspel, pripravljajo še eno novost, ki bo v sklopu že dosedanjih priredi-

tev ob božično-novoletnih praznikih. Tradicionalni novoletni koncert pihalne godbe in blagoslovitvi konj na štefanovo naj bi povezali z božično-novoletnim sejmom, ob katerem bi bila posebna zanimivost predstavitev domačih dobrepoljskih kolin za obiskovalce.

Po izjavah najbolj aktivnih predstavnikov TD Dobrepolje nameravajo vse prireditve kar najbolj povezati s kulturno dediščino Dobrepoljske doline, predvsem pa je njihova želja, da bi postale tradicionalne.

M. Steklasa

Božično-novoletni koncert učencev glasbene šole Dobrepolje

Na Vidmu že peto leto v prostorih OŠ Dobrepolje deluje Glasbena šola Grosuplje. Individualnega pouka posameznih instrumentov (klavir, kitara, flavta, klarinet, trobenta, pozavna, harmonika, synthesizer) se letos udeležuje skoraj 100 učencev, kar je za tako majhen kraj kar velika številka. Za nami so že štirje meseci pouka, ki so nas pripeljali do prvega koncerta 18. decembra 1995 v dvorani Jakličevega doma na Vidmu. Predstavili so se nam vsi oddelki glasbene šole, letos prvič celo oddelek harmonike. Slišali smo naše najmanjše, ki so komaj začeli svojo pot v svet glasbe, pa tudi starejše "mojstre", ki iz instrumentov že izvablajo prave mojstrovine. Ta-

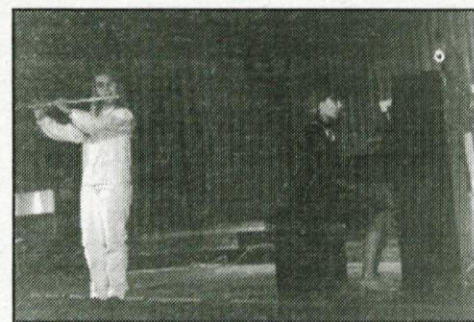

ko kot je bil lep pogled na vse nastopajoče učence, pa je bilo na drugi strani prijetno pogledati v dvorano, ki so jo napolnili starši in drugi ljubitelji glasbe, katerih pa v Dobre-

poljski dolini ni malo.

Pedagogi in učenci glasbene šole pa že gledamo naprej. Pred nami je še nekaj mesecev pouka, ki ga bomo izkoristili za priprave novih nastopov, tako v okviru glasbene šole kot tudi v kraju samem. Želimo si, da bi kultura in z njo glasba postala sestavni del našega in vašega življenja. Naj bo to tudi priložnost, da že sedaj povabimo v svoje vrste mladih glasbenikov nove nadebudneže, ki bi želeli svoj čas preživeti z igranjem klavirja, kitare, harmonike, flavte in katerega od trobilnih instrumentov. Spoznali boste, da je glasba lahko prav prijetna in zabavna stvar.

Rezka Šuštar

Božično-novoletni sejem v Kompoljah

Podružnična šola in vrtec Ciciban Kompolje sta že drugič organizirala božično - novoletni sejem.

Učenci in cicibani smo se na sejem ponovno skrbno pripravili. V svojo sredino smo povabili cvetličarko gospo Niko Padar. Skupaj smo izdelovali božično novoletne ikebane iz suhega cvetja, umetnega cvetja in smrečja.

Obiskala nas je tudi ga. Sandi Zalar. Z njeno pomočjo smo slikali na steklo in zelo lepo poslikali steklenice, vazice in kozarce.

S pomočjo Marije Kramžar smo pletli predpražnike iz ličkanja, postavke za steklenice in kozarce.

Pri pletilskem krožku, ki ga vodi ga. Nada Prijatelj, smo pletli, vezli in šivali oblekice za Barbike, trakove in zapestnice.

S pomočjo naših vzgojiteljic in učiteljic pa smo slikali na svilo, izdelovali božično - novoletne voščilnice in okraske, izdelovali svečnike, oblikovali broške in ogrlice, izdelali unikatne vazice in vrtnice. Vse te smo posebno skrbno zavili in aranžirali.

Da smo vse to pripravili, so nam pomagali številni sponzorji.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam kakorkoli pomagali, da je sejem uspel.

Cicibani iz vrtca in podružnične šole Kompolje

Foto: Naš kraj

Domači praznik pri godbenikih

Da ne bi mislili, da pomeni biti član dobrepoljske godbe samo dvakrat tedensko hoditi na vaje, se pripravljati na nastope in se podrežati strogi disciplini, vam tokrat predstavljamo naše godbenike malo drugače, z bolj sproščene plati, brez inštrumentov in uniform. Za spremembo v belih predpasnikih.

Andrej, predsednik godbe, me je že nekaj časa opozarjal na "osrednji dogodek v januarju", ki ga je treba na vsak način medijsko zabeležiti. Kmalu se je izkazalo, da so ta "osrednji dogodek" KOLINE PRI GODBENIKIH.

Takega dogodka res nismo smeli zamuditi. Že navsezgodaj smo bili s fotoaparatom na prizorišču.

Ker smo se bali, da jih bomo kasneje motili pri delu, saj so bili že s pripravami prezaposleni, smo jim postavili nekaj vprašanj še pred začetkom. Zanimalo nas je, od kod ideja o klanju prašiča, kako bo potekal dan, ki so ga namenili kolinam, kolikó klobas bodo naredili ter kam bodo z njimi in še kaj. Takole so nam povedali:

ANDREJ: Ideja je nastala v godbenem klubu že lansko zimo. V klub smo postavili veliko stekleno posodo, kjer so se zbirali prostovoljni prispevki za koline. Tako smo nabrali dovolj denarja za dva prašiča. Če bi bilo denarja manj, bi zaklali samo enega.

JOŽE: Kot vidite, bomo zaklali dva prašiča, večino mesa bomo zmleli in naredili klobase. Posušili bomo tudi dve šunki, ki nam bosta prav prišli za veliko noč. Seveda pa ne bo manjkalo tudi krvavic. Za prehrano bosta danes skrbela Dare in Štefan, ki bosta pripravila malico, kosilo in večerjo. Skozi ves dan bomo pobirali tudi stave, koliko denarja se je nabralo v "flaškONU", ki ga bomo ob 14. uri razbili in prešteli denar. Upam, da boste vse skupaj dokumentirali s fotoografskimi posnetki, z videokamero pa nas bo snemal naš zunanji sodelavec Slavc Palčar.

EDI: Vse delo bomo opravili sami godbeniki, saj je med nami dovolj deklet in fantov, ki se spoznamo na klanje.

FRANCI: Naredili bomo kakšnih 200

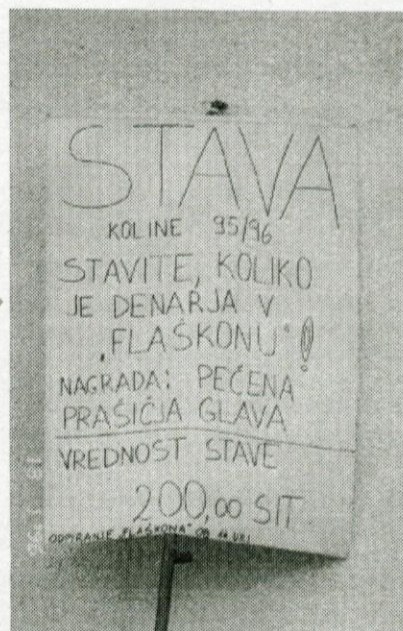
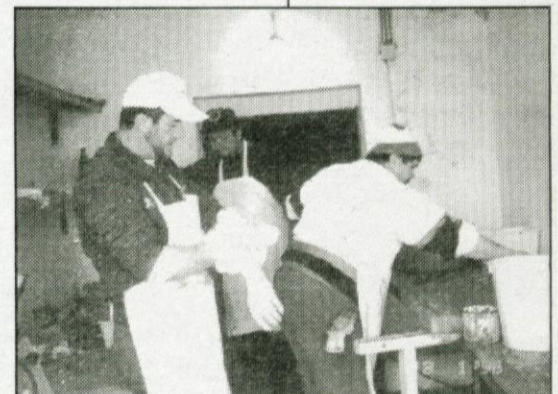
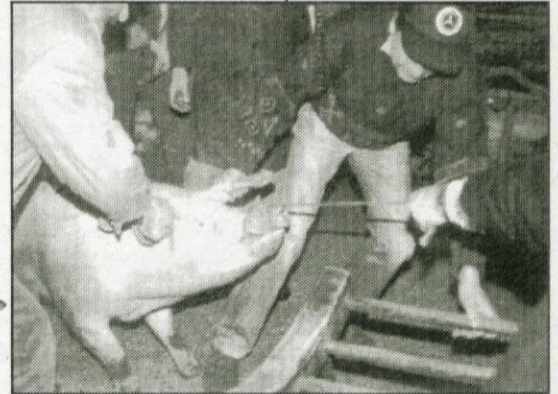
klobas, ki jih bomo posušili. Prav nam bodo prišle ob različnih srečanjih, ki jih pri godbi ne manjka.

ANDREJ: S kolinami bomo nadaljevali tudi v prihodnje. Kako bo s tem naslednjo sezono, pa naj zaenkrat ostane še skrivnost. V imenu vseh godbenikov pa se "mesno" zahvaljujem prav vsem, ki ste prostovoljno prispevali za godbene koline 95/96.

Toliko smo zvedeli na začetku. Če je šlo vse po predvidevanjih, pa naj povedo nekateri naši posnetki. Omenimo naj še nekaj, kar se s fotoaparatom ni dalo zabeležiti. Godbeniki ne bi bili godbeniki, če ne bi poskrbeli za kakšno potegavščino. Prebivalce v sosesčini Jakličevega doma je ob poslušanju prijetne glasbe iz zvočnikov vsake toliko časa pretreslo presunljivo cviljenje žrtve, tako so se začudeno spraševali, koliko prašičev mislijo zaklati godbeniki. Nekam pozno so ugotovili, da so to, kar slišijo, le posnetki jutranjega neprijetnega opravila ob sicer prijetnem vzdušju celotnega dne.

M. Steklasa

Foto: Ivan Grandovec in Naš kraj

VROCLAV 1995

Taizcisko gibanje

To je eno od duhovnih gibanj, ki se je razvilo v okviru duhovne preнове katoliške cerkve po 2. vatikanskem zboru leta 1965.

Njegov ustanovitelj je brat Roger. Rodil se je v protestantski družini v Švici. Življenja staršev so mu dala smernice za življenje. Po načelu sprejemanja najbolj preizkušenih in doseganje sprave v samem sebi je že leta 1939 odprl hišo za begunce in molitev v Taizciu, vasici v Franciji. Kmalu so se mu pridružili še drugi bratje in ustanovili so skupnost.

Do danes se je Taizciska skupnost zelo razvila ter pridobila na ugledu. Je najbolj obiskana vas na svetu. Skozi vse leto v Taizciju potekajo srečanja mladih iz vseh celin. Ljudje različnih veroizpovedi: katoličani, anglikanci, babtisti, muslimani in še mnogi drugi, ki prihajajo na srečanja, pričajo o združevanju vsega človeštva v občestvo božjih otrok.

Taize oznanja spravo in zaupanje med ljudmi in narodi, posebno pa se čuti odgovoren za štiri naloge našega časa: varstvo narave, pravično delitev dobrin, svetovni mir in varstvo človekovih pravic. Bratje črpajo moč iz skupnega življenja in molitve.

Po letu 1975 je brat Roger začel obiskovati najbolj uboge in zapuščene po celem svetu. Na osnovi teh potovanj so nastala tudi evropska romanja zaupanja in sprave na zemlji. Prvo tovrstno srečanje je bilo za novo leto 1978/79 v Parizu.

Novoletno srečanje v Vroclavu

Novoletno srečanje, romanje zaupanja in sprave je bilo tokrat že 18. po vrsti.

Izmed 27 slovenskih avtobusov s približno 1300 romarji je bil tudi dobrepoljski avtobus. Vstopili smo na Vidmu 27. januarja, sedem Dobrepoljcev ter še nekaj naših prijateljev iz okoliških župnij. Romanje smo skupaj z ostalimi mladimi začeli z mašo pri frančiškanih v Ljubljani. Po maši smo se odpravili na pot. Drugo jutro nas je v Vroclavu pozdravil strupen mrzav in skupina Slovencev, ki

je skrbela za razporeditev slovenskih romarjev. Lahko smo izbirali med različnimi oblikami sodelovanja: po župnijah, v delavski skupini, pevskemu, v skupini Tišina. Odločili smo se za sodelovanje v župniji. Razvrščeni smo bili v župnijo Trebnica, ki je 25 km oddaljena od Vroclava. Tam so nas razdelili po družinah naših gostiteljev. Vsi smo bili prijetno presenečeni nad toplim sprejemom in gostoljubnostjo, ki so nam jo ves teden izka-

zovale.

Poleg Slovencev so bili v tej župniji tudi mladi iz Nemčije, Litve, Poljske, Italije. Dan smo začeli z mašo in molitvijo v cerkvi ter nadaljevali s srečanja v skupinah.

Nato so nas posebni avtobusi odpeljali v Vroclav. V velikih dvoranah smo v pëtju, molitvi in pogovorih preživljali popoldneve. Če le ni bilo preveč mrzlo, smo si vzeli čas za sprehod v mesto.

Vsak dan nam je nudil nešteto priložnosti za iskanje miru in zaupanja: v molitvi, v spoznavanju novih prijateljev, v izmenjavi izkušenj, ob spremljanju življenja v družinah. Kar prehitro je prišel dan odhoda. 1. januarja smo se poslovili od Vroclava in se podali proti domu, vsak svojim obveznostim naproti.

Res je bilo lepo. Doživeti sožitje v duhu vere s toliko različnimi ljudmi je nepozabno doživetje. Domov smo prišli bogatejši. Toda samo za toliko, kolikor smo sami v teh dneh dali ljudem okoli nas.

Tina Šuštar

TURISTIČNO DRUŠTVO DOBREPOLJE

V soboto, 24. februarja organiziramo smučanje v Kranjski Gori.

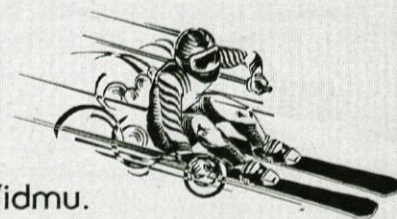
Odhod: 7.00, izpred banke na Vidmu.

Cena prevoza: 1000,00 SIT.

Povratek: predvidoma ob 19.00 uri.

Prijave z vplačilom sprejema ga. Marija Babič iz Vidma do 15. februarja.

Smučanje bo v primeru, če bo vsaj 40 prijav.

TISOVEC

Krajevni leksikon Slovenije iz leta 1971 opiše vas Tisovec kot gručasto naselje v plitvini, vrtačasti kotlini med Enčkovim hribom (626m nadmorske višine) in Malim Tisovcem (674m nadmorske višine), za katerim se dviga Veliki Tisovec (739m nadmorske višine).

Polja se razprostirajo v vrtačah in po bregovih, proti vasi Četež pa polje prehaja v pašnike in steljake, porasle z brinjem. Na prisojnem pobočju Malega Tisovca se bohotijo vinogradi samorodne trte. Za delo in in vožnjo uporabljajo razen konj tudi vole, ovčereja pa je domala opuščena. Uspeva sadno drevje, zlasti jablane, hruške in slive dobro rodijo, največ sadja se porabi za kuhanje žganja in mošta, nekaj ga tudi posušijo. Sadje drobijo s kolesnimi kamni v dolgih, obokanih zaokroženih koritih. Nekateri žgo oglje in ga prodajajo kovačem, veliko se izdeluje zobotrebce, ki se izdelujejo za prodajo. Sredi vasi stoji globok vaški vodnjak, zraven katerega je korito za napajanje.

Na jugozahodni strani vasi, kakšnih 300m iz vasi, se odpira Cvarova jama, v gozdu proti Kalu pa kapniška jama Zijalka, 3km severovzhodno pa razvaline Korinjskega gradu.

Krajevni leksikon Dravske Banovine iz leta 1937 pa označuje vas Tisovec kot kraj v Suhi krajini, strnjeno ob občinski cesti, oddaljeno 4km od banovinske ceste Dobrepolje - Struge. V vas je mogoče priti samo z vozom.

Krajevni leksikon iz leta 1995 še navaja, da na vzhodnem robu vasi stoji cerkev sv. Petra in Pavla (star križev pot), ki je tudi edina podružnična cerkev prenovljena na lastno pobudo vaščanov pred šestimi leti.

V leksikonih so opisane in podane osnovne značilnosti vasi Tisovec, kar se tiče dejavnosti ljudi, ki tod živijo in značilnosti geografske lege.

Ljudje tod so navajeni trdega življenja in dela, saj narava s svojimi zakonitostmi tu prihaja bolj do izraza kot v dolini in zahteva od ljudi drugačna ravnanja. Najbolj se to občuti pozimi, ko zapade veliko snega in je kraj tako rekoč odrezan od sveta, dokler cesta ni splužena, še zlasti je problem, ker je potrebno vsak dan od doma v službo, večinoma v Ljubljano, do glavne ceste pa je 4km.

Včasih je bila osnovna dejavnost kraja živinoreja in poljedelstvo (ekstenzivno), zaradi splošnih družbenih sprememb pa je v ospredje prihajalo zaposlovanje v državnih

službah, kajti delo doma ni omogočalo preživljanja.

Je pa še vedno v veliki meri prisotna izdelava grabelj, košar, košev in metel, izdelovanje zobotrebcev pa se je opustilo. Od časa do časa se še vedno zakadi iz kakšne kope.

Do določenih komunalnih priključkov je

kraj prišel relativno pozno, tako je dobil elektriko razmeroma pozno, telefon šele leta 1990, voda pa še vedno priteče iz vodnjaka po žlebovih, seveda kadar dežuje. Največ je problemov v sušnih mesecih, ko v prenekaterih vodnjakih usahne. Ceste so vse makadamske, cesto proti Četežu pa krajani sami popravljajo s prostovoljnim delom.

Zdi se, da je kraj odmaknjen od sveta, pa vendar bi bilo lahko drugače. V prihodnosti upamo, da bo, kajti velik interes vlada za asfaltiranje ceste v smeri proti Četežu. Ceste proti Kalu (4km) in proti Korinju (3km) niso prevozne z osebnim avtomobilom, oziroma le del poti, proti Jauhnam je cesta nekoliko boljša, vendar še daleč od normalno prevozne ceste, predvsem zaradi neurejenega statusa.

Z novo lokalno samoupravo upamo in pričakujemo, da se bo tudi za naš kraj obrnilo na bolje, zlasti se bomo trudili urediti cestno infrastrukturo. Na drugem mestu pa je preskrba z vodo, v smislu iskanja morebitnega vira vode v okolici vasi, kajti tu je potrebno poudariti, da se gospodarska poslopja (zlasti kozolci) nahajajo eden zraven drugega v oddaljenosti od 10 do 100m, kar ima lahko za posledico, v primeru požara, veliko škodo.

Še veliko dela je pred nami in pred vsakim posameznikom, toda le s skupnimi močmi in dobro voljo bomo dosegli zastavljene cilje in vasi vdahnili novo podobo.

Zdenka Nose

CENIK OGLASOV V ČASOPISU "NAŠ KRAJ"

- celostranski.....150 točk
- celostranski - zadnja stran.....200 točk
- polstranski.....80 točk
- četrtstranski.....50 točk
- 1 cm v koloni.....3 točke
- predstavitevni članek (1 tipk. stran).....100 točk

Vrednost točke je 100 SIT in se povečuje z indeksom rasti drobnoprodajnih cen, kot jih objavlja statistika.

Cenik velja za vse vrste naročenih oglasov, tudi zahval, osmrtnic in podobno.

O besedi...

Vem pa nekaj:

ena sama BESEDA te bo prenovila -
če ti bo segla do srca.

Rojstvo, košček kruha za nov začetek,
zvezda, ki se je utrnila z neba,
vse to lahko postane ena sama BESEDA.

(P. Bossmans)

O besedi, ki ima veliko moč in je tudi ogledalo naše
govorne kulture, so pred bližajočim kulturnim
praznikom razmišljali tudi člani novinarskega krožka
na naši šoli in na to temo zbrali mnogo lepih
pregovorov.

Dosti besedi dosti dobrega ne rodi.

Slovenski pregovor

Besede so kot čebele: pikajo in prinašajo med.

Švicarski pregovor

Človekove besede so mera njegove pameti.

Arabski pregovor

Lažje je besedo zadržati kot nazaj vzeti.

Nemški pregovor

Beseda je ključ, ki odpira srce.

Ruski pregovor

Dokler beseda ni izgovorjena, je tvoja sužnja, ko je
izgovorjena, si njen suženj ti.

Čečensko - inguški pregovor

Besede so kot pajčevina; pametnemu človeku so
zavetje, nespametnemu so zanka.

Malgaški pregovor

V človekovih besedah leži njegova čast.

Finski pregovor

Besede se ne štejejo, ampak tehtajo.

Judovski pregovor

Beseda je most med ljudmi.

Švedski pregovor.

Člani lit.-novinarskega krožka

Mentor: Slavka Mustar

Nekaj utrinkov iz struške šole

Hodim v osmi razred OŠ Struge. V letih mojega šolanja se je naša šola preimenovala že trikrat. Najprej je bila organizacijska enota OŠ Zbora odposlancev Kočevje, potem OŠ Stara Cerkev, sedaj pa je organizacijska enota OŠ Dobropolje.

Od leta 1988 imamo pouk v novi stavbi. Stare šole se slabo spominjam, vendar vem, da je stala na istem mestu, kot stoji danes. Na videz je bila še lepa, toda zob časa in nazadnje še eksplozija plina sta ji pustila velike brazgotine. Potreba po novi šolski stavbi je rasla iz dneva v dan. Največ zaslug pri izgradnji imajo Stružanci sami, zato smo na našo šolo še bolj ponosni. Res pa je, da tudi tej že malo klobuk pušča, vendar upamo, da nam ga bodo kmalu zakrpali.

Prav je, da je šola v kraju, kjer živimo, saj se ni prijetno voziti kam drugam. Zato si želim, da bi bila šola vedno v naših Strugah, saj nam je znanje še kako potrebno, če se hočemo pripraviti na življenje.

Po televiziji sem gledala oddajo, v kateri je neka deklica iz Hrvaške pripovedovala, kako si je vedno želela, da bi bomba padla na šolo. Potem je prišla vojna in šolo so res porušili. Pribežala je v

Slovenijo in bilo ji je žal, da si je nekaj takega v trenutku slabe volje želela.

Mogoče si tudi kdo med nami kaj podobnega želi. Vendar nima prav. Ta hram učenosti nam je še kako potreben. Kako pa bi uspeli brez znanja v nadaljnjem šolanju in življenju? Najbrž težko.

Poleg tega, da si pri pouku dan za dnevno polnimo glave z novimi znanji, naredimo večkrat kaj tudi za kraj in krajane. Pred novim letom, za materinski dan, ob koncu pouka in še ob kakšni drugi priložnosti pripravimo na šoli razne prireditve. Staršem in drugim krajanom pokažemo, kaj smo se naučili pri pouku in pri krožkih: recitiramo, uprizarjamo igrice, zapojemo v pevskem zboru, zaplešemo, zaigramo na glasbene instrumente. Hkrati pa pripravimo tudi razstavo naših risb in drugih izdelkov. Zdi se nam, da se vaščani radi udeležujejo naših prireditev.

Zadnji dan pouka v letu 1995 smo vsi učenci naše šole doživeli prav prijetno presenečenje. Pod smrečico so nas čakala novoletna darila.

Navsezadnje pa je na naši šoli prav zanimivo.

Učenci 8. razreda OŠ Struge

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam omogočili novoletno obdaritev naših učencev:

**Okrepčevalnici Pri Šuštarju
Frizerskemu salonu Stefani
TIRSu d. o. o. Kompolje
Kleparstvu Andoljšek
Mizarstvu Ferkulj**

**Mizarstvu Gregorič
Avtoprevozništvu Prijatelj
Žagi Pogorelc
Gasilskemu društvu Struge
Trgovini Jelka
Trgovini MUPP**

Učitelji OŠ Struge

Miklavžev sejem

Delali smo jaslice. Bile so iz papirja. Pomagale so nam mamice. Prišli so tudi bratci in sestrice. Ko smo to naredili, smo delali snežinko in snežaka. V nedeljo ob poldne sta šla učenca prodajat izdelke. To sta bila Matevž in Luka. Prodajala sta jaslice, snežaka in snežinko. Denar smo dali v kuverti, da nam bi Miklavž prinesel igrače. Drugi dan smo prišli v šolo. V šoli ni bilo nič. Prišla je Anka. Prinesla nam je darila. To so bila darila od Miklavža. Notri so bile punčke, frizerski pribor, za fante avtki, motorji, prometni znaki in živali.

Andreja Sevšek, 1. RAZ.

Miklavžev sejem

Na Miklavževem sejmu smo prodajali jaslice, snežake in snežinke. Jaslice so bile iz papirja. Delali smo jih tri ure.

Delala sva jaz in mamica. Imela sva lepilo in škarje. Jaz in Matevž sva na Miklavževem sejmu v Podgori prodajala naše izdelke.

Luka Škulj, 1. razred

Miklavžev sejem

V šoli smo se pogovarjali, da bi naredili iz papirja jaslice in sneženega moža. Pomagale so nam mamice. V nedeljo smo se zbrali mi otroci iz prvega razreda. Prodajala sta Matevž in Luka. Prišli smo na sejem, kupili jaslice in sneženega moža. Zaslužili smo veliko denarja. Ko smo prišli v šolo, nam je Miklavž prinesel igrače. Napisal je, da moramo z njimi lepo ravnati.

Andreja Klinc, 1. razred

AKTIVNOSTI UPOKOJENCEV

Informacije za upokojence

Silvestrovo je za nami in mislim, da nam bo ostalo v lepem spominu. Res nas je bilo bolj malo, ampak družba je bila enkratna, vsi smo bili zadovoljni in veseli. Škoda, da niste prišli v večjem številu. Ni treba biti v strahu, da kdo ne bi imel prostora. Do števila 56 bomo vedno zbirali

prijave, šele pri tem številu je polno.

Zdaj pa vas že vabimo na PUSTOVANJE, ki bo 17.2.1996, ob 19. uri. Pričakujemo, da boste vsi člani prišli v maskah tako kot v lanskem letu. Le da si želimo letos večje ude-

ležbe. Za hrano in pijačo bo poskrbljeno, kot po navadi. O ceni pustovanja in hrani vas bodo seznanili člani odbora v vsaki vasi, ko bodo pobirali prijave.

Predsednik
društva upokojencev

Konrad Piko

Prispevki za posodobitev kamnoloma

Prebivalci Predstrug prosimo vse občane Dobropolja za prostovoljne finančne prispevke za posodobitev opreme v kamnolomu v Predstrugah, ki jih nakažite na žiro račun Komunalnega podjetja Ljubljana (številko dobite pri direktorju KPL).

Kratka obrazložitev:

Direktor Komunalnega podjetja Ljubljana inž. Albin Zajc je namreč v izjavi za časopis Dnevnik, dne 5.12.1995 pozval vaščane Predstrug, da prispevamo za posodobitev kamnoloma, ker sami nimajo dovolj sredstev, čeprav župan g. Anton Jakopič v istem članku zagotavlja, da kamnolom dela z dobičkom.

Vsi občani Dobropolja, posebej pa občina Dobropolje, imate od kamnoloma velike koristi (predvsem poceni pesek), zato bi bilo lepo, da tudi vi po svojih zmogljivostih prispevate za posodobitev njihove opreme, ker je to za vas Predstruge prevelik zalogaj.

Razlaga razlage

V prejšnji številki časopisa Naš kraj sem razložil svoje mišljenje glede uvedbe samopriskevka v naši občini in v uvodu navedel, da smo svetniki sklenili, da svojih drugačnih mnenj od sklepa kolektiva (sveta občine) ne bomo iznašali v javnost. Pravilno pa bi bilo, da svetniki v tem smislu nismo sprejeli formalnega sklepa, pač pa smo se le pogovarjali, da v javnosti ne bomo prali "umazanega perila", za kar pa v tem primeru ni šlo.

Kolegu, ki se je čutil pri tej moji razlagi prizadet, se torej javno in iskreno opravičujem.

Hkrati pa upam, da bodo kolegi v svetu občine Dobropolje vse izjave in trditve javnih delavcev naše občine, kakor tudi svoje trditve in izjave, spremljali z ena-

Občina Dobropolje pa pozivamo, da se naslednjih nekaj let odpove ekološkemu davku oziroma ga nameni za sanacijo kamnoloma.

Ali si predstavljate, da v Dobropolju ostanemo brez tako pomembnega gradbenega materiala, kot je pesek in to zaradi stare opreme, ki se bo vsak čas sesula? Kje bomo potem nabavljali pesek?

Če hočete biti še nadaljnjih 120 let preskrbljeni s peskom, Predstruge pa brez hrupa in prahu, potem ne odlašajte! Za dodatne informacije pa pokličite KPL, kjer so mogoče sprevideli, da je minil čas zbiranja prostovoljnih prispevkov in boste morča z vašo denarno vlogo celo udeleženi pri delitvi dobička KPL.

V imenu ogorčenih vaščanov

Majda Samec

ko mero občutljivosti in seveda odgovornosti, kakor se je to zgodilo pri tej moji nenatančnosti. Če bomo torej dosledni, potem bo ta naš časopis kmalu eno samo opravičilo (glede na številne trditve, izjave in obljube v enoletni zgodovini naše občine). Vendar sem prepričan, da ne bo tako! Glede na to namreč, kako je v naši družbi s strani vodilnih ljudi uporabljena demokracija! In kaj že pomeni ta izraz? Vladavino ljudstva, ki se v dobrih družbah ne kaže le v času volitev, pač pa tudi ves čas med njimi.

In ob koncu tega pisanja zopet ne vem, ali smo tudi formalno sprejeli sklep o opravičilu. Vsem morebitnim prizadetim se že vnaprej oproščam.

Igor Ahačevič

Še nekaj besed o cesti ter vezah in poznanstvih zaslužnih

Veze in poznanstva čedalje več veljajo, z njimi se lahko pohvališ in istočasno narediš propagando v volilnem letu. Tako razumem pisanje v članku "Še nekaj besed o cesti" v zadnjem informativnem glasilu občine Naš kraj. V omenjenemu članku je napisano, da je do graditve, dograditve in odprtja ceste Zdenska vas - Čušperk prišlo izključno po zaslugi vez in poznanstev vodilnih ljudi iz stranke Slovenskih krščanskih demokratov. Od ostalih strank pa ni koristi.

Člani drugih strank pa čakajo in jim ni do tega, da bi povabili v goste politične veljake iz svojih vrst, jim razložili probleme, ki nas tarejo in stvari bi se začele izboljševati v dobro vseh v dolini. Trenutno bi se z vabili na gostije in obiske z visokimi politikami morali najbolj zavzeti simpatizerji stranke LDS, kajti prav oni imajo v vladi in na visokih položajih največ vplivnih ljudi. Takoj bi se rešilo večina problemov v občini, če bi nas obiskal predsednik vlade in predsednik stranke dr. Janez Drnovšek. Veliko bi lahko pomagal tudi predsednik parlamenta g. Jožef Školč, pa tudi ministra dr. Slavko Gaber in dr. Pavle Gantar bi bila pripravljena pomagati.

Ne bi bila neumna poteza, če bi se ustanovili krajevni odbor ZLSD in začeli vabiti v goste in prijateljevati tudi z njimi, kajti tudi ti imajo kar nekaj vplivnih ljudi v vladi in na ministrskih položajih. Mogoče bi se dalo kaj iztržiti od ministra za znanost in tehnologijo, tudi na področju zaposlovanja in sociale bi se lahko kaj premaknila na bolje ministrica Rina Klinar, ki je tudi iz omenjene stranke.

V veliko pomoč bi bila lahko tudi Lovska družina Dobropolje, le v lovišče morajo povabiti poslanca člana ZLSD in zagretega lovca g. Franca Avberška, mu pokazati kapitalnega jelena in ga obenem seznaniti s težavami v dolini. Mogoče bi zaleglo. Tudi predsednik države bi lahko pomagal, samo povabiti ga je treba in ga popeljati na Kamen vrh, ga postreči z županovim žganjem in stvari se bodo takoj spremenile na bolje.

Vsekakor so dobrodošli tudi opozicijski predstavniki političnih strank, kajti tudi ti nam lahko pomagajo. Veze in poznanstva za dobrobit doline so dobrodošle, pa čeprav se sklepajo na "feder vozičku", kar je že bil primer, samo pomagalo ni veliko, pa saj lahko še bo.

Zato pozivam vse, ki imate kakršne koli možnosti, da takoj navežete veze in poznanstva z oblastniki in vplivnimi politikami ter jim razložite vse probleme, ki nas tarejo, kajti to je ključ do uspeha in blaginje v občini, pa še na ugledu in podpori pri volitvah boste pridobili.

Projekcija:

IN POTEM SE BOSTA V DOBROPOLJSKI OBČINI CEDILA MLEKO IN MED...

Slavc Palčar

Petarde za božič

Rad bi napisal nekaj o škodljivosti metanja petard. Kot veste, pri nas mečejo petarde že kar nekaj let. Če se spomnimo, kako je bilo pri polnočnici, saj so metali petarde kar v cerkev. Mislim, da kaj takega ni nikjer po Sloveniji. Tu pa takšno pokanje in nato še smrad po eksplozivu. Ampak bistvo vsega je kaljenje nočnega mira, ki je najbolj ogrožen na božični večer, ko je bil rojen Odršenik in naj bi bilo še posebno svečano in mirno. Kot vemo, so pastirji v največji tišini šli v Betlehem v hlevček obiskat rojeno dete. Modri so imeli za vodnico zvezdo, ki je bila vidna samo njim. Takrat je bilo vse v največji tišini tudi zato, da ne bi zvedel za novorojeno Dete kralj Herod, ki je stregel po življenju vsem novorojenim dečkom.

Mi pa zganjamo takšen kraval prav v tej noči, ko je polnočnica ena najlepših maš v letu. Pa še tekmuje se, kdo bo dlje vrgel. Mir na sveto noč pomeni ravno toliko kot nam mir vsak dan. Kaj pa nesreče pri metanju petard? Zami-

slite si, kaj bi bilo, če bi nekomu priletela petarda za vrat, v oko ali v lase in tam eksplodirala? Ostal bi invalid. In to samo zaradi obvestnosti in bahanja. Verjetno storilec ne bi bil toliko pošten, da bi priznal, kaj je naredil. Kaže, da nekaterim nič ne pomenijo prizori poškodb, ki jih vidimo na televiziji.

Ko ljudje odhajajo iz cerkve, dobijo objestneži še večje veselje. Tudi letos se nekateri kljub akcijam proti metanju petard temu niso odpovedali. Kot za stavo so metali petarde pod noge in čez glave. Nekaterih ljudi je zelo strah pokanja, verjetno je precej takih, ki ne upajo k polnočnici prav zaradi strahu pred petardami.

Na srečo pa se mi zdi, da ta grda razvada vseeno malo popušča. Malo le pomagajo opozorila na televiziji in MNZ, pa tudi v cerkvi se vsako leto opozarja. Upam, da se bo nekoč s tem le končalo.

Konrad Piko

Dohodnina — dobro je vedeti

OLAJŠAVE PO 1., 11. in 13. točki 9. člena ZAKONA O DOHODNINI
(Ur. l. RS, št. 71/93, pop. 2/94 in 7/95)

Zavezanci, ki uveljavljajo zmanjšanje osnove za dohodnino po 1., 11. in 13. točki 9. člena zakona o dohodnini, v napovedi je to v tabeli B.I. oznaka 1., 10. in 12., lahko predložijo izpostavi sočasno z napovedjo tudi vrednostne papirje.

Vrednostni papirji, za katere se zmanjšuje osnova za dohodnino so naslednji:

1. točka

Sredstva, vložena v vrednostne papirje, katerih izdajatelj je R Slovenija in katerih vračilni rok je daljši od 12 mesecev:

1. TRILETNI ZAKLADNI ZAPISI RS - RS 11 (za izpolnjevanje obveznosti do proračuna RS za leto 1993)
 2. OBVEZNICE RS 1 - RS01
 3. OBVEZNICE RS 2 - RS02 (ZA POSPEŠEVANJE IZVOZA V LETU 1990)
 4. OBVEZNICE ZA NEIZPLAČANE DEVIZNE VLOGE - RS08
 5. OBVEZNICE ZA ODKUP TERJATEV do Iraka, Kube in LR Angole ter Zvezne direkcije...RS11
 6. ostale OBVEZNICE ali ZAKLADNE ZAPISE RS, katerih vračilni rok je daljši od 12 mesecev
- Zavezanec mora ob vložitvi davčne napovedi ali pozneje na poziv

predložiti:

- zakladni zapis ali obveznico
- dokazilo o vplačilu sredstev za nakup zakladnega zapisa ali obveznice, iz katerega je razvidno, kdo je izvršil plačilo, višina vplačanega zneska, za katero obveznico ali zakladni zapis je bilo plačilo izvršeno ter datum vplačila (položnica, blagajniški prejemek, ipd.)

11. točka

Sredstva, vložena v DELEŽE in DELNICE pravnih oseb, ki so namenjena izključno razvoju znanosti in tehnologije, npr. delnice Slovenske znanstvene fundacije d.d.

13. točka

Znesek vplačil v DENARJU za DELNICE in za VLOŽKE gospodarskih družb ter za DELEŽE zadrug, vpisanih v sodni register v RS Zavezanec mora ob vložitvi napovedi ali pozneje na poziv predložiti (velja za 11. in 13. točko):

- delnice
- dokazilo o vplačilu sredstev za nakup delnice, iz katerega mora biti razvidno, kdo je izvršil plačilo, višina vplačanega zneska, za katere delnice je bilo plačilo izvršeno ter datum vplačila (položnica, blagajniški prejemek, ipd.)
- Kot plačilo za delnice se šteje nakup delnic na primarnem trgu vrednostnih papirjev - pri prvi prodaji izdajatelja. Za prvo prodajo se šteje tudi prodaja, ki jo kot prodajalec opravi pooblaščen udeleženec (borznoposredniška družba ali banka), če je prodajo opravil v roku 3 mesecev od dneva, določenega za začetek vpisovanja in vplačevanja oz. v nadaljnjem roku, ki ga določi Agencija za trg vrednostnih papirjev.
- potrdilo o vplačilu deleža oz. vložka, iz katerega morajo biti razvidni podatki kot iz potrdila o plačilu sredstev za obveznice in delnice
- potrdilo, da so podatki vpisani v sodni register oz. da je zahteva za vpis priglašena pri pristojnem sodišču, če postopek še ni zaključen.

NEMATERIALIZIRANI VREDNOSTNI PAPIRJI

Kadar gre za nematerializirane vrednostne papirje, ki so vpisani v centralni register vrednostnih papirjev, zavezanci SOČASNO z napovedjo predložijo naslednja dokazila:

1. OBVESTILO o stanju na računu vrednostnih papirjev na dan 31.12.1995, ki jim ga je posredovala KLIRINŠKA DEPOTNA DRUŽBA
2. POTRDILO izdajatelja vrednostnega papirja o VPLAČILU SREDSTEV za vpis vrednostnih papirjev, izdanih v letu 1995 in
3. DOKAZILO o VPLAČILU sredstev.

Zavezanci, ki so v letu 1995 vložili sredstva v nakup vrednostnih papirjev, pa še niso vpisani v centralni register vrednostnih papirjev, predložijo izpostavi obe potrdili, navedeni pod točko 2 in 3 v prejšnjem odstavku.

MINISTRSTVO ZA FINANCE - RUJP
IZPOSTAVA GROSUPLJE

OBVESTILO O SPREJEMU DOHODNINSKIH NAPOVEDI ZA LETO 1995

Vse zavezance za dohodnino v občini Dobrepolje obveščamo, da bomo tudi letos organizirano sprejemali dohodninske napovedi, in sicer:

v ČETRTEK in PETEK, 21.3.1996 in 22.3.1996
od 8.00 do 18.00 ure, na Vidmu,
v prostorih OBČINE DOBREPOLJE.

Od ponedeljka 25.3.1996 do petka 29.3.1996 bomo dohodninske napovedi sprejemali v prostorih IZPOSTAVE GROSUPLJE, Kolodvorska 4, od 8.00 do 15.00 ure, v sredo do 17.00 ure.

V obojestransko zadovoljstvo prosimo vse občane, da se držijo navedenih rokov.

VODJA IZPOSTAVE: ANTON ŽITNIK

Otroški dodatki v letu 1996

Državni zbor R Slovenije je na 36. seji dne 12. 12. 1995 sprejel zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o družinskih prejemkih. Objavljen je v Uradnem listu RS št.73/95 z dne 22.12.1995. Najpomembnejše spremembe in dopolnitve so uveljavljene na področju pravice do otroškega dodatka in uvedbi pravice do novega družinskega prejemka — dodatka za nego otroka. Kaj nam torej prinaša spremenjeni zakon o družinskih prejemkih glede otroškega dodatka in dodatka za nego otroka?

1. Upravičenci

Pravico do otroškega dodatka ima eden od staršev za otroka s prebivališčem v R Sloveniji, če:

- je otrok državljan RS;

- otrok ni državljan RS ob pogoju vzajemnosti (doslej ugotovljena samo za Hrvaško).

Ob pogoju, da je vsaj eden od staršev zaposlen kot DELOJEMALEC v RS, ima pravico do otroškega dodatka tudi za otroka, ki nima prebivališča v RS, če:

- je otrok državljan RS in nima pravice uveljavljati otroškega dodatka v državi, kjer živi;

živi;

- otrok ni državljan RS in je tako dogovorjeno z mednarodno pogodbo.

2. Trajanje pravice

Pravica do otroškega dodatka traja do dopolnjenega 15. leta starosti otroka, za starejšega pa le, če se šola, dokler ima status učenca ali rednega študenta, vendar najdalj do dopolnjenega 26. leta starosti. Za otroka z motnjami v telesnem in duševnem razvoju traja pravica do otroškega dodatka do dopolnjenega 18. leta starosti.

3. Otroški dodatek ne pripada:

- za otroka, ki je zaradi vzgoje, šolanja in usposabljanja v zavodu, v katerem ima pretežno brezplačno oskrbo, v času, ko je v zavodu;

- za otroka med služenjem vojaškega roka;

- za otroka, ki ima pravico do otroškega dodatka na podlagi mednarodne pogodbe.

4. Višina otroškega dodatka:

Otroški dodatek s 1.1.1996 ni postal univerzalna pravica, temveč se bo do 30.4.1999 dodeljeval na podlagi socialnega statusa družine (družbena pomoč otroku). Ker zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o družinskih prejemkih podaljšuje dosedanje ureditve do 30.4.1996, se veljavnost že izdanih odločb o pravici in višini otroškega dodatka avtomatično vsem upravičencem podaljšuje do 30.4. 1996. Po tem datumu bodo upravičenci pridobili pravico le, če bodo do 31.3.1996 centru za socialno delo predložili novo vlogo.

Od 1.5.1996 znaša cenzus za pridobitev upravičenosti in višina otroškega dodatka:

pri dohodku na družinskega člana (v % od povprečne plače v RS v preteklem letu)

višina družbene pomoči (v % od zajamčene plače)

do 25,1	do 25,0%	22%
od 25,1	do 30,0%	19%
od 30,1	do 40,0%	16%
od 40,1	do 45,0%	13%
od 45,1	do 55,0%	10%
od 55,1	do 110,0%	7%

Vsi odstotki se računajo glede na zneske bruto povprečne oz. bruto zajamčene plače. V ilustracijo naj povemo, da je znašala zajamčena plača (december 95) 31.666SIT, povprečna pa 115.132SIT (za mesec oktober 95).

5. Kaj se všteva v dohodek družine?

Na kratko bi lahko rekli, da vsi dohodki in prejemki vseh družinskih članov, ki so viri dohodnine, kakor tudi osebni prejemki, ki niso obdavčljivi, prejeti v obdobju od 1.1. do 31.12. posameznega koledarskega leta pred vložitvijo zahtevka (za leto 1996 dohodki in prejemki v letu 1995).

Posebej velja opozoriti, da se v dohodek družine všteva preživnina v višini izvršljivega pravnega naslova. Preživnina se ne všteva le v primeru, ko vlagatelj zahtevka dokaže, da je izrabil vse pravne možnosti za njeno izterjavo.

Dohodek iz kmetijske dejavnosti se všteva v dohodek družine v skladu z metodologijo, ki jo predpiše minister, pristojen za socialno varstvo. Če na kmetiji živita dve ali več družin, se v dohodek posamezne družine všteva sorazmeren del dohodka od kmetijske dejavnosti.

Kot dohodek iz dejavnosti se všteva v dohodek družine dobiček, izkazan v davčni napovedi, pri čemer se ne upoštevajo olajšave, ki jih zavezanci lahko uveljavljajo po predpisih o dohodnini in osnova, od katere se obračunavajo

prispevki za socialno varnost. V dohodek družine se na podlagi posebnega zakona všteva tudi premoženje.

6. Dodatek za nego otroka

Dodatek za nego otroka je univerzalna pravica, ki jo bodo od 1.5.1996 dalje prejeli hudo bolni otroci in otroci z motnjami v telesnem in duševnem razvoju najdalj do 18. leta starosti. Dodatek ni odvisen od dohodkovnega položaja družine; starši ga bodo lahko uveljavili neodvisno od tega ali za otroka prejema tudi otroški dodatek ali ne.

Mnenje, kdaj se šteje, da je otrok hudo bolan oziroma moten v telesnem in duševnem razvoju, bo podala izvedenska komisija, ki jo bo imenoval minister pristojen za družino in in socialno varstvo v soglasju z ministrom pristojnim za zdravstvo. Pravilnik je še v fazi priprave, tudi izvedenska komisija (oz. več komisij) še ni bila imenovana.

Višina dodatka za nego otroka znaša 30% zajamčene plače.

Če je otrok v dnevnem varstvu, v katerem ima brezplačno oskrbo, znaša dodatek 20% zajamčene plače.

Dodatek ne pripada otroku, ki je zaradi zdravljenja, usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu, v katerem ima brezplačno oskrbo, v času, ko je v zavodu.

7. Obveznost upravičencev

Prejemniki otroškega dodatka morajo vsako leto najkasneje do 30. septembra posredovati centru za socialno delo potrdilo o šolanju za otroke nad 15 let starosti. Upravičenci morajo sporočiti CSD vsako spremembo, ki ima za posledico prenehanje pravice do otroškega dodatka ali spremembo njegove višine v 15 dneh po dnevu, ko je taka sprememba nastala.

8. Postopek, roki

Upravičenec uveljavlja pravico do otroškega dodatka s predložitvijo zahtevka na obrazcu, ki ga bo izdala DZS, pri centru za socialno delo, ki je krajevno pristojen glede na otrokovo stalno bivališče. Obrazci bodo po zagotovilu Ministrstva za delo, družino in socialno varstvo na voljo v knjigarnah v drugi polovici meseca februarja.

Rok za vložitev je 31.3.1996.

Ker tudi nam ni znano, kakšen bo obrazec vloge oz. zahtevka, prosimo vse vlagatelje, da v opombi obvezno vpišejo številko odločbe, če že prejema otroški dodatek, oziroma vpišejo, da prvič vlagajo zahtevek. Na ta način nam boste omogočili učinkovitejšo in lažje delo, sebi pa hitrejšo pot do uveljavitve pravice.

Vloge bomo sprejemali na Centru za socialno delo Grosuplje, Taborska c.13, po pošti ali osebno ob uradnih urah - ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Informacije dobite na tel.št.761-111 ali 762-536.

CENTER ZA SOCIALNO DELO
GROSUPLJE

KOMUNALNE GRADNJE d.o.o.

61290 Grosuplje, Cesta na Krko 7

tel.: (061) 761 556, 763 233, 764 400

fax: (061) 764 400

Razpisujemo prosta delovna mesta:

I. vodovodni instalater

II. zidar

III. nekvalificiran delavec

Pogoji - I. in II.

- IV. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne smeri
- eno leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na zgornji naslov. Za informacije pa lahko pokličete po telefonu 764 400.

Črna kronika

Božični in novoletni prazniki so mimo. Ta čas, ki ga vsi pričakujejo z veseljem, za vse le ni bil vesel in srečen. Kljub temu, da je bila bistveno zmanjšana uporaba pirotehničnih sredstev in zaradi njih ni prišlo do poškodb ali poškodovanja premoženja, so se dogajale različne stvari. V prazničnih dneh je močno snežilo in je sneg oviral promet, ovire pa so predstavljala tudi polomljena drevesa. Kljub tem razmeram smo obravnavali pet kaznivih dejanj,

trinajst kršitev javnega reda in mira in trinajst prometnih nesreč, čeprav smo pričakovali miren zaključek leta. Želje so eno, realnost pa drugo. Vsakdanje življenje se je nekaterim v hipu spremenilo. Zato poskrbimo sami za našim nepremišljenim, včasih tudi naklepnim ravnanjem. To nam kaže kronika dogajanja.

25.12.1995

V Hočevju so se v domači hiši brez pravega vzroka sprli trije bratje. Še pred prihodom polici-

stov na kraj so se pomirili. Na svoje početje so bili opozorjeni.

26.12.1995

Znanec iz Zagorice se je v gostilni Brdavs na Vidmu spomnil moči možaka, po katerem gostilna nosi ime in ob tla vrgel občana. "Brdavs" je bil odstranjen iz lokala. Ker mu moč ob srečanju s policisti ni docela pošla, je ob pomoči sovaščana pred lokalom obračunal še z občanom iz Zdenske vasi. Na koncu bo njegovo moč ocenil Sodnik za prekrške.

1.1.1996

Bivša zakonca sta si v Zagorici ponovno privoščila skupno no-

voletno zabavo, katero sta na koncu popestrila s preprirom in rano na glavi. Njuno slavlje bo zaključil Sodnik za prekrške.

4.1.1996

Bivša zakonca iz Kompolj se ne moreta sprijazniti z dejstvom, da živita ločeno življenje. V skupni stanovanjski hiši ju moti vse, zato uničujeta vse, kar je še ostalo skupnega. Pri tem se spopadeta tudi med seboj. V njun prepri se je vključil tudi sin, vendar z napačne strani. Vsi trije bodo spor reševali pred sodnikom.

Policijska postaja Grosuplje

ZAHVALA ŠD KOMPOLJE SPONZORJEM

ŠD Kompolje se zahvaljuje za pomoč pri nakupu športnih rekvizitov in pokrivanju stroškov v nogometni ligi naslednjim sponzorjem: OKREPČEVALNICA "PRI ZORI", Kompolje (generalni sponzor); TIRS, Kompolje; ADLES, Kompolje; GOSTILNA "MURN", Turjak.

ZAHVALA ob smrti drage mame

ANE STRNAD

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi vsem sosedom za vso pomoč in molitve ter vaščanom Kompolj za darovane maše in molitve. Iskrena hvala tudi g. dr. Shawishu in sestri ge. Ljubi Laharnar za vso prijaznost in pomoč v bolezni, g. župniku za obiske med boleznijo in lep pogrebni obred, pevskeму zboru za tako ganljivo petje ob njenem slovesu in vsem, ki ste jo med boleznijo obiskovali in jo v tako velikem številu spremili na njeno zadnjo pot.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 89. letu starosti je za vedno odšel od nas naš nenadomestljivi mož, oče, dedek in prastari dedek

EDVARD ZGONC

krojaški mojster iz Ponikev 53

Ob boleči izgubi našega očeta se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, vsakemu vaščanu in občanu iz Ponikev in Dobropolja in vsem, ki ste nam stali ob strani v dneh žalosti, pomagali z delom, izrazili pisno in ustno sožalje ter darovali cvetje in sveče.

Posebno zahvalo pa smo dolžni kolektivu OŠ in vrtcu Primoža Trubarja Velike Lašče, OŠ Ig, kolektivu Astra in PAP iz Ljubljane. Iskrena hvala g. župniku iz Dobropolja za opravljeno mašo in pokop ter cerkvenim pevcem moškega zbora Rafko Fabiani. Največja zasluga pa gre gasilcem iz Ponikev, ki so pokojnika počastili z vsemi častmi in se tako na najboljši način zahvalili za 66-letno delo in članstvo v GD Ponikve. Posebno bi se zahvalili gasilskemu tajniku Ediju Somraku za poslovljni govor in poveljniku GD Ponikve za organizacijo pogreba. Zahvaljujemo se tudi vsem posameznim gasilskim društvom Hočevje, Kompolje, Videm, Zagorica, Zdenska vas, ki so s prapori počastili pokojnika ter občinskemu poveljniku Jožetu Zrnecu, ki je navedena društva organiziral pri izvedbi pogreba. Še enkrat se zahvaljujemo prav vsem ljudem za polnoštevilni obisk

na domu in pogrebu našega dragega ata.

VSI NJEGOVI

Ustanovitelj glasila je Občina Dobropolje, ki jo zastopa izdajateljski svet. Urednica: Mihaela Steklasa. Uredniški odbor: Metka Žnidaršič, Slavka Mustar, Ema Sevšek, Ivan Grandovec, Tina Šuštar, Katja Gregorič. Tisk in oblikovanje: Aurorafograf d. o. o. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 1000 izvodov. Glasilo spada med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odstotkov.

KINOPROGRAM ZA MESEC FEBRUAR 96
KINO "DOBREPOLJE" VIDEM 34

PETEK, 2. februar, ob 19.30 uri
ameriška ljubezenska komedija
NORA LJUBEZEN

KRATKA VSEBINA: Deviški mladenič CHRIS se ravno odpravlja na univerzo, ko se v njegovo sosesko priseli prikupna DREW. Mladenič jo skrivaj opazuje s teleskopom in se noro zaljubi. Namesto univerze ga čaka nora ljubezen...

Odlična komedija, ki vas bo razvedrila.

NEDELJA, 4. februar, ob 15. in 19.30 uri
ameriški računalniško kriminalni thriller
MREŽA

KRATKA VSEBINA: Angela Bennet je vrhunski analitik pri računalniški družbi, ki se ukvarja z izboljšavami pri računalniških igrah. Odkriva tudi računalniške viruse, ki se tako ali drugače prikrađejo v računalniške sisteme in mrežo "NET". Ponoči večkrat kramlja z računalniškimi "hekerji" na "MREŽI". Nekega dne se znajde v vrtincu ubijalske mreže, s pomočjo katere se neka skrivna skupina ukvarja s korupcijo in zarotami.

PETEK, 9. februar ob 16. uri
ameriška Disneyeva risanka
LISJAK IN PES

KRATKA VSEBINA: Walt Disney je ustvaril številne poučne risanke, ki otroku na nevsiljiv način prikažejo pravilno plat življenja in odnosov med ljudmi. Risanka LISJAK IN PES nam prikazuje, zakaj je lis-

jak pojem pameti in premetenosti...

PETEK, 9. februar, ob 19.30 uri
slovenska uspešnica 1995
RABLJEVA FRESKA

KRATKA OZNAKA: Roman KONČAR je kot režiser in glavni igralec posnel alternativni sodobni film. Film je lani jeseni slovensko javnost razdelil na dva dela. Prvi so film dobesedno raztrgali, drugi ga hvallijo in kujejo v zvezde. Med katere se boste uvrstili vi?

NEDELJA, 11. februar, ob 15. uri in 19.30 uri
ameriška komedija
DEVET MESECEV

KRATKA VSEBINA: Glavni igralec HUGH GRANT igra bogatega mladega moža, ki ima odnos z dekletom čisto po svoji meri: ustaljen, neobvezen, brez pretresov, dokler ga ne zmoti devet mesecev trajajoči šok - otrok na poti. Fant postane čisto pretresen in stvar se prelevi v komedijo norih zmešnjav... Nekateri kritiki so mnenja, da je film DEVET MESECEV boljši kot ŠTIRI POROKE IN POGREB.

PETEK, 16. februar, ob 19.30 uri
ameriška super komedija
CLUELESS (NIMAŠ POJMA)

KRATKA VSEBINA: To je zgodba o bogati in razvajeni najstnici, edinki iz BEVERLY HILLSA, kateri se zdi, da mora urejati življenje vseh okoli sebe. Njeno poseganje v življenje drugih, zlasti v življenje sošolcev, učiteljev, pripelje do niza nesporazumov in komičnih situacij ter emocionalnih zapletov...

NEDELJA, 18. februar, ob 15. uri in ob 19.30 uri
ameriški akcijski super film
PROFESIONALEC

KRATKA VSEBINA: Sylvester Stallone je poklicni morilec, ki se naveliča svojega krvavega posla in bi se rad upokojil. Vročekrvni začetnik bi si rad ustvaril ime prav s tem, da bi spretno "popravil" legendo. Vmeša se še mlada tatca in prekupčevalka mamil

PETEK, 23. februar, ob 19.30 uri
ameriška komedija
SPI Z MANO

KRATKA VSEBINA: Izredno zabaven in sproščen film o navidez neresljivem ljubezenskem trikotniku. Zgodba je sicer enostavna, vendar pa postavlja povsem banalen ljubezenski zaplet na novo družbeno raven, ko tradicionalno družinsko razmerje počasi spodriva prijateljstvo.

Lahkotna komedija, polna duhovitih domislic, dialogov in posrečene improvizacije. Film nekateri primerjajo z komedijo "KO SI SPAL".

NEDELJA, 25. februar ob 15. uri in ob 19.30 uri
ameriška komedija iz 60tih let
AMERISKI GRAFITI

KRATKA OZNAKA: Ob stoletnici filma smo vam pripravili reprizo zelo gledanega filma sredi sedemdesetih let. Film prikazuje mlade v času rock'n'rolla in njihove vragolije.

Kot zanimivost: Prav v tem filmu sta prvič stopila pred filmske kamere zdaj že prekaljena filmska mačka; HARRISON FORD in RICHARD DREYFUSS.

TRGOJAN TRGOJAN TRGOJAN TRGOJAN TRGOJAN TRGOJAN TRGOJAN TRGO

TRGOJAN d.o.o.
Videm 42b
61312 Videm Dobrepolje

Akcijska prodaja
od 27.1.1996

nižje cene do 40%

	redne cene	akcijske cene		redne cene	akcijske cene
Posebna bela moka T400 1kg.	84,40	69,90	Sardine Mirela, Srce.....	—	99,90
Olje cekin 1l.....	188,00	159,90	Kis vinski 1l.....	147,00	129,80
Kumarice ETA 650g.....	338,50	229,90	Šunka brez kosti V.P. 1kg.....	1.350,50	1.159,90
Riž Splendor I.kval. 1kg.....	155,00	109,90	Arašidi v lupini 500g.....	305,00	236,00
Marmelada marelica 870g.....	551,20	298,90	Vino Merlot 1l.....	350,00	269,90
Knorr goveja kocka 132g.....	310,00	259,90	Sadni sirup (5 okusov) 1l.....	—	265,00
Kakav Benko 400g.....	200,00	169,00	Pralni prašek Waise Rise 3kg.....	—	733,00
Sok Jabi Fructal 1l.....	120,00	89,00	Pralni prašek Persil 2,4kg.....	790,00	659,00
Ajvar 800g.....	641,00	333,90	Standardne žarnice 40,60,75,100W.	—	49,90
Grah 800g.....	—	146,90	Detergent za pomivanje posode 4l...	—	493,90
Paradižnik v tubi 200g.....	170,00	169,90	Mehčalec za perilo Maxillan 4l.....	—	391,00

Otroške bunde že od 3.300,00
Moške bunde že od 4.150,00

Ponudba velja do razprodaje zalog

Trgovina je odprta od 7.00 do 19.00, v soboto od 7.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00, v nedeljo pa od 7.30 do 11.30.

TRGOJAN TRGOJAN TRGOJAN TRGOJAN TRGOJAN TRGOJAN TRGOJAN TRGO